

VINERI • 22 DECEMBRIE 2006 • ANUL LVI NR. 51-52

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Crăciun luminos
și
An Nou fericit!

Miorița (Corindă)

Pă răzor dă vie
este-on măr mărunt.
Da la umbra lui
cine să d-umbra?
Doi-tri păcurari,
d-încă-s veri primari.
Ciie doi mai mari
ei să voroveu:
că pă cel mai mic,
care-i mai voinic,
că ii să-l d-omoară.
– Voi, draji frați, fătaci,
dă mi-ț omorî,
voi mi-ț îngropa-n
strunga uăilor,
țurca mneilor.
Când fluiera fluiera,
lancea trăgăna,
maica-n grai grăia
și da d-întreba:
– D-inde-i fiul mneui?
– Da-o rămas napoi
cu ștoape dă uăi.
(Culegere de la **Maria Turla**)

Pă răzori de vie (O variantă a baladei Miorița)

Pe răzori de vie
este-on pom măruntu,
la frunze rotundu.
Dar la d-umbra lui
cine se d-umbrează?
Doi-trei păcurari.
Ei se voroviră,
și se sfătuiră
că pe cel mai mic
or să-l omoară.
– Mă frați și fărtați,
voi mi-ț omori-le,
voi mă d-îngropați-o
n-strunga oiloru,
n-țarca mieiloru.
Voi cruce să-m puneți
drăgăleanca mea-le,
și fluiera mea-le.
Și fluiera-a zice,
fetele s-or strânje
și ele c-or zâce:
– D'aici e-ngropatu
fiu nevinovatu.

(Culegere de **Lükő Gábor**, Chitighaz, 1950)

Micherechi

Spectacol de Crăciun

Programul tradițional de Crăciun al elevilor școlii generale din Micherechi va avea loc în această sâmbătă, 23 decembrie, la Casa de Cultură „Gh. Dulău”. „La fel ca în fiecare an, vor evolua pe scenă aproape toți copiii școlii noastre, prezentând părinților și bunicilor un program cultural”, ne-a informat directorul **Zoltan Ruja**. Manifestarea va începe la ora 17.00. **E. I.**

Chitighaz

Obiceiuri și tradiții de Crăciun

Școala românească din Chitighaz a organizat zilele trecute Săptămâna Limbii Române, în cadrul căreia marți după-masă a avut loc un concurs de citire cursivă, iar miercuri, elevii și profesorii au evocat tradiții și obiceiuri, legate de săr-

bătorile de iarnă, ne-a informat directoarea imputernicită **Maria Ambrus**.

Unii copii au colindat, au umblat cu steaua, au dansat, iar alții au pregătit mâncăruri tradiționale de Crăciun.

A.L.C.

Apateu

Serbarea bradului

Școala generală și grădinița din Apateu organizează astăzi, 22 decembrie, tradiționala serbare a bradului. Cu ocazia sărbătorii Crăciunului, conducerea celor două instituții invită la Centrul Cultural toți localnicii interesați să urmărească programul festiv al copiilor. În cadrul programu-

lui, copiii de la grădiniță prezintă o scenetă despre Noaptea Sfântă din Betleem iar școlarii prezintă, în limba română, un montaj liric de Crăciun, și în limba maghiară interpretează o scenetă despre Nașterea Mântuitorului. Serbarea începe după-masă, la ora 15.00. **R. P.**

Cu prilejul Sfințelor Sărbători ale Nașterii Mântuitorului și ale Anului Nou, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria urează tuturor prietenilor și colaboratorilor sănătate, pace și fericire. Dumnezeu să vă dăruiască în anul care vine numai împliniri și bună sporire în toate. La mulți ani!

*Prezidiul
Uniunii Culturale
a Românilor din
Ungaria*

**Scriveți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu**

Cenadul Unguresc

Crăciunul vârstnicilor

Astăzi, 22 decembrie, școlarii și copiii grădiniței din Cenadul Unguresc oferă o serbare de Crăciun pentru localnici. Înainte de masă, de la ora 10.30, școlarii prezintă colinde, cântece și poezii de sărbătoare în limbile română și maghiară. După-masă, cu începere la ora 15.00, primăria invită la Casa de Cultură toți vârstnicii satului, care au împlinit vârsta de 75 de ani, pentru a sărbători împreună Nașterea lui Mesia. Cu această ocazie, copiii de la școală și grădiniță prezintă un program bogat de Crăciun, alcătuit din colinde, poezii și dansuri populare.

Cu o zi înainte, 21 decembrie, școlarii au fost invitați și la sediul Autogovernării Românești din Cenad pentru a prezenta un program tradițional de sărbătoare. **R. Pățaș**

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: **Crăciun**
(Foto: din arhivă)

Arad

Concert Grigore Leșe

Cunoscutul rapsod al Țării Lăpușului, **Grigore Leșe**, va susține sâmbătă, 23 decembrie, un spectacol inedit cu colinde de Crăciun, la Arad. Concertul „Așteptând Crăciunul” propune publicului un repertoriu de colinde cu teme cosmogonice despre facerea lumii, colinde satirice, cântece de stea vestind Nașterea Mântuitorului.

Textele și liniile melodice aparțin lui Grigore Leșe și reprezintă rodul a peste 20 de ani de studiu și cercetare în teren. Spectacolul de excepție va avea loc la Palatul Culturii, cu începere de la ora 19.00. **E. I.**

UE văzută de românii din Ungaria

În prima zi a noului an 2007, emisiunea în limba română a Radio BBC va transmite un reportaj despre Uniunea Europeană, văzută prin prisma românilor din Ungaria. Corespondentul din Timișoara al acestui post, **Florian Mihailescu**, a poposit zilele trecute la Julia și la Micherechi, realizând interviuri cu mai mulți români din Ungaria, întrebându-i despre schimbările de pe urma aderării la Uniunea Europeană. **E. Iova**

S-au înmănat premiile „Pro Cultura Minoritatum Hungarie”

Institutul Cultural Maghiar din Budapesta a organizat pentru a doua oară Gala Naționalităților. Cu ocazia Zilei Naționalităților, pe 17 decembrie, la sediul institutului s-au întrunit reprezentanți ai celor 13 minorități naționale și etnice din Ungaria. Cu titlul „Trecutul și prezentul naționalităților noastre în cultura clădită” a fost vernisată o expoziție de fotografii, în cadrul căreia au fost expuse și fotografii despre românii din Ungaria, trimise de Editura NOI.

În deschidere, *Paulik Antal*, președintele interimar al Oficiului „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” a spus: „Fotodocumentele autentice, care fac

ungar. „Această perioadă în ajunul Crăciunului înseamnă pentru mine sărbătorirea naționalităților”, a spus doamna Szili, după care a accentuat importanța re-

să intre în istorie viața, cultura obiectelor, figurile caracteristice reprezentând valorile lingvistice, culturale, religioase, tradiționale specifice comunităților naționale și etnice care trăiesc în minoritate într-un anumit spațiu și timp, vor fi sau pot fi importante pentru posteritate.” Domnul Paulik a vorbit și despre editarea unui album fotografic despre naționalități: „Salut inițiativa Institutului Cultural Maghiar de a realiza un album foto comun al minorităților, pentru că acesta oferă încă o șansă naționalităților de a-i cunoaște într-un cerc mai larg, lucru important pentru aceste comunități. Felicit fiecare artist, creator și ca membru al comunității naționale slovace din Ungaria care au obținut rezultate considerabile în domeniul prezentării imaginilor.” După înmânarea premiilor artiștilor fotografi, s-a mai atras atenția că timp de un an vor fi organizate expoziții itinerare din fotografiile premi- antilor.

Gala Naționalităților a fost deschisă de *Borbáth Erika*, directorul general al Institutului Cultural Maghiar, după care a rostit cuvinte de salut *dr. Szili Katalin*, președintele Parlamentului

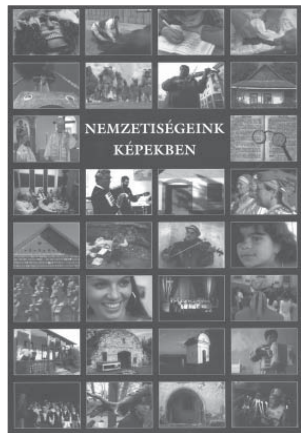
zolvării reprezentării naționalităților în Parlament: „Partidele au căzut de comun acord să se rezolve reprezentarea naționalităților în Parlament... Noi doar atâta sprijin putem să așteptăm de la țările în care trăiesc maghiarii noștri de peste hotare, cât sprijin acordăm și noi naționalităților din țara noastră. Vă doresc să vă păstrați limba și cultura de naționalitate într-o Europă multilingvistică”, a încheiat Szili Katalin.

Distincțiile „Pro Cultura Minoritatum Hungarie” – „Pentru Cultura Minorităților din Ungaria” au fost înmănate pentru 8 persoane, membri ai comunităților bulgară, greacă, germană, croată, română, sârbă, slovacă și slovenă. În acest an, comunitatea noastră româ-

nă nu a primit distincție. În cadrul programului festiv și-a dat concursul Corul rusin „Sf. Efreim” din Budapesta, poetul *SutarSKI Konrad* a interpretat poezii poloneze, orchestra „Zeys” a prezentat melodii grecești, iar echipa croată „Făclia” a interpretat o coregrafie de dansuri artistice. Melodii germane din Ungaria au interpretat muzicanții fanfarei de naționalitate germană din Solymár, cercul de cântece populare din Apátisfalva a cântat cântece slovene, ansamblul bulgar „Martinka” din Budapesta a interpretat dansuri populare autentice, după care actorul *Flórián Antal* a citit scrieri armene „de un minut”. *Ljohovics Anna* a cântat cântece populare ucrainene, după care au mai evoluat o echipă de dansuri slovacă din Tardos, ansamblul țigănesc „Romano Drom” din Budapesta și ansamblul folcloric sârb „Taban”, tot din capitala ungara.

Românii din Ungaria au fost reprezentați de Echipa păstrătorilor de tradiții „Gheorghe Nistor” din Micherechi, care au încântat publicul cu dansurile populare locale, în coregrafia instructorului *Patyi Zoltán*. „Cred că copiii noștri au dansat extraordinar de frumos, ceea ce s-a dovedit și prin nesfârșitele aplauze ale publicului. Elevii sunt foarte fericiți după ce li se recunosc munca și eforturile, așadar, cu siguranță vor lucra însuflețiți și în viitor pentru a însuși și a prezenta cât mai frumos dansurile strămoșești”, ne-a explicat succesul dansatorilor din Micherechi *Gheorghe Pătcăș*, directorul Casei de Cultură „Gheorghe Dulău” din Micherechi.

Rita Pătcăș

Moment solemn în Parlament

Cu prilejul Zilei Minorităților, în fiecare an la 18 decembrie, premierul ungar acordă premii reprezentanților minorităților naționale și etnice din Ungaria. La festivitatea de marți, ținută în Parlamentul din Budapesta, *Gyurcsány Ferenc* a înmănat profesorului *dr. Gheorghe Petrușan* distincția „Pentru Minorități”. Fostul șef al Catedrei de Română din Seghedin a fost propus pentru acest premiu de către Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria.

În cuvântul de laudatio s-a accentuat că premiul s-a acordat pentru *dr. Gheorghe Petrușan* „drept recunoștință pentru activitatea și munca sa pedagogică depusă în favoarea păstrării și dezvoltării valorilor culturale românești din Ungaria”. „Gheorghe Petrușan este originar din binecunoscutul sat bichișean, Micherechi. Diploma universitară și-a obținut-o la Budapesta, ca apoi să conducă timp de mai bine de patru decenii pregătirea pedagogilor români din Ungaria în cadrul Institutului Pedagogic din Seghedin. Între 1980 și 2002 a fost șeful Catedrei de Română. Domeniul lui de specialitate a fost istoria litera-

turii și culturii române. A scris nenumărate cursuri și manuale pentru școli medii. A obținut gradul de candidat în științe, publicațiile lui sunt surse bibliografice istorico-culturale, căutate și în România. Predă și actualmente la Universitatea din Seghedin. Pregătirea lui de specialitate este demnă de urmat pentru generațiile tinere. Gheorghe Petrușan este o personalitate marcantă a vieții publice a românilor din Ungaria. Timp de 30 de ani a fost membrul conducerii Uniunii Românilor din Ungaria, iar apoi, între 1983 și 1995, a fost președintele organizației culturale. La Seghedin a fost ales pentru a treia oară de președintele autoconducerii minoritare românești. Este unul dintre cei mai buni cunoscători teoretici ai problemelor de naționalitate care a evidențiat în nenumărate lucrări procesele sociale și de socializare desfășurate în rândul românilor din Ungaria, prezentând propuneri alternative pentru stoparea fenomenelor de asimilare”, s-a remarcat în cuvântul de laudatio, rostit înaintea decernării premiului de către premierul *Gyurcsány Ferenc*.

R. P.

Gheorghe Petrușan, alături de reprezentanți
diplomației române în Ungaria

Revelion în așteptarea aderării la UE

Ziua de 31 decembrie este o dată însemnată pentru toți românii din lume. În ajunul zilei aderării României la Uniunea Europeană, Ambasada de la Budapesta și consulatele generale de la Seghedin și Iula vor organiza la sediile lor, între orele 22.00–24.00, întâlniri cu șampanie și voie bună, pentru membrii comunității românești.

A.L.C.

Excelențele voastre, doamnelor și domnilor,

Astăzi sărbătorim Ziua Națională a României și vă mulțumim că ați acceptat invitația noastră de a fi împreună. Celebrarea acestei zile speciale precede, în acest an, apropiata aderare a țării noastre la Uniunea Europeană, la 1 ianuarie 2007, ceea ce reprezintă un motiv în plus de imensă bucurie și de satisfacție pentru toți românii.

În mod inevitabil, este o zi a bilanțurilor. Ne uităm în urmă cu satisfacția celui care a parcurs un drum anevoios, dar, călăuzit de un ideal în care a crezut permanent. Aderarea țării noastre la NATO și la Uniunea Europeană – organizații creatoare ale unui spațiu de securitate, prosperitate și solidaritate și promotoare și apărătoare ale valorilor și principiilor pe care le împărtășim și noi românii – a fost îmbrățișată de toți cetățenii României ca un crez personal și colectiv.

În acest moment aniversar și de mare bucurie, gândul nostru se îndreaptă cu recunoștință către toți cei care ne-au stat alături pentru realizarea dezideratului nostru, prin încurajare, sprijin direct și constant, acțiune politică vizionară și concretă, în momentele necesare. Doresc să adresez mulțumiri calde tuturor reprezentanților statelor membre, ai instituțiilor Uniunii Europene, tuturor celor care și-au însușit și au sprijinit interesul nostru, care a devenit și al lor, pentru sprijinul permanent acordat pe acest drum.

Privim înainte, știind că peste 30 de zile, la 1 ianuarie 2007, vom fi aceiași, și cu toate acestea cu totul alții, încrezători în devenirea noastră, responsabili pentru noi, dar și pentru partenerii noștri, cetățeni ai Uniunii Europene. Știm că așteptările acestora sunt la fel de mari ca și ale noastre și vă asigurăm că suntem la înălțimea acestei responsabilități sublime a solidarității.

Excelențele voastre, doamnelor și domnilor,

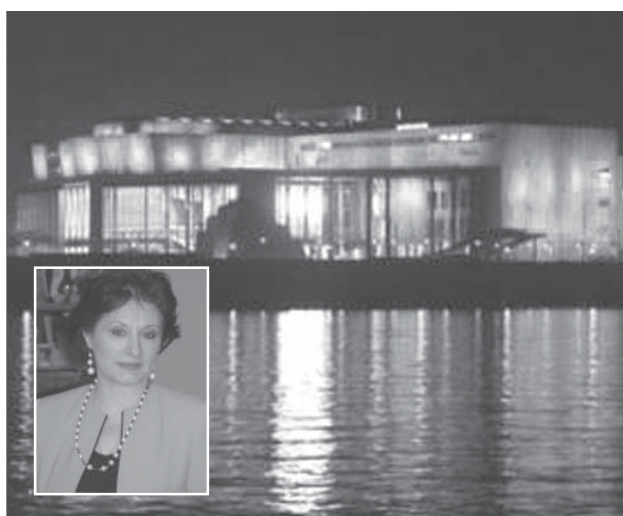
Am privilegiul deosebit ca astăzi, aici, la Budapesta, să exprim recunoștința guvernului român, a noastră, a tuturor, pentru sprijinul Ungariei, pe care am simțit-o aproape, în toți acești ani, și care a sprijinit Româ-

România, o țară europeană

Ultima Zi Națională a României dinaintea aderării României la UE a fost sărbătorită de Ambasada României la Budapesta cu mare fast. Mai multe concerte și recepții (inclusiv la Seghedin și Julia) au oferit ocazii de prezentare a culturii și valorilor românești cu care, de la 1 ianuarie 2007, se va îmbogăți Uniunea Europeană. Cu ocazia festivității de 1 Decembrie, ambasadoarea Ireny Comaroschi a rostit un discurs în care a accentuat rolul Ungariei și al minorității române din această țară în integrarea României în structurile europene. Prin bunăvoința doamnei ambasador, pentru informarea tuturor românilor din Ungaria, dăm publicității acest discurs festiv, rostit la festivitatea de la Palatul Artelor din Budapesta. (E. I.)

nia în împlinirea parcursului ei european și euro-atlantic, prin deschiderea politică, experiențele și lecțiile învățate pe care ni le-a împărtășit, demersurile comune, ratificarea printre primele state membre a Tratatului de aderare la Uniune, ca să dau doar câteva nume ale acestei solidarități. Adresăm mulțumirile noastre tuturor instituțiilor de stat, celor mai înalți demnitari, membrilor parlamentului ungar, reprezentanților autorităților centrale și locale, prestigioșilor oameni de cultură, reprezentanților lumii academice și științifice, reprezentanților comunității de afaceri și tuturor celorlora, anonimi, care, prin activitatea lor, ne-au îmbărbătat, ne-au sprijinit și ne-au zămbit și care, pe acest parcurs, ne-au devenit prieteni dragi de călătorie și de viață.

Această atitudine exprimă legăturile tradiționale și profunde dintre societățile noastre care, asumându-și un model european de

reconciliere, și l-au însușit și l-au reeditat, transformând relația bilaterală româno-ungară într-un model recunoscut pentru regiune și pentru Europa.

După cum știți, acum câteva zile, la 16 noiembrie, a avut loc la Budapesta, a doua ședință comună a guvernelor român și ungar, care a consfințit, prin simbolică, dar și prin concretețe, caracterul special și nivelul de excelență al relațiilor dintre statele noas-

tre. Cele două guverne s-au angajat, împreună, în folosul cetățenilor țărilor noastre, să acționeze pentru valorificarea cât mai largă a posibilităților pe care calitatea de state membre ne-o conferă. Cele două guverne au vorbit despre proiecte comune, despre soluții comune la unele probleme de zi cu zi ale oamenilor, despre interconectarea naturală pe care vecinătatea, dar și interesele comune le impun.

Președintele Traian Băsescu și premierul Călin Popescu Tăriceanu așează România pe harta Europei (Bruxelles, 15 decembrie 2006)

Între țările noastre există și o altă punte specială, care ne apropie și ne leagă. Odată cu aderarea Ungariei la Uniunea Europeană, la 1 mai 2004, prin etnicii români trăitori în țara dvs., participanți activi în societatea ungară, o parte a identității românești a ajuns cu un pas înaintea noastră să se alăture diversității europene.

În egală măsură, doresc să mă refer la contribuția cetățenilor români de etnie maghiară a căror dedicație, capacitate și voință sunt recunoscute și apreciate, contribuind la progresele României în pregătirea și aderarea sa la Uniunea Europeană.

Excelențele voastre, doamnelor și domnilor,

Am început în România un proiect politic de importanță fundamentală, din care am încheiat doar prima etapă și al cărui scop politic sunt oamenii. Ei sunt creatorii acestei deveniri, pentru că sunt păstrătorii tradițiilor pe care vi le aducem în spațiul comun care, peste 30 de zile, va fi, formal, și al nostru. Oamenii sunt, în fapt, garanția viitorului pe care suntem decizi să-l construim. Acum, mai mult decât înainte, simțim un interes crescând al celorlalți despre noi, despre ceea ce suntem.

Nu pot, astăzi, aici, să nu-mi amintesc reperele în care este descrisă România în manualele de geografie: România, o țară europeană, situată în emisfera nordică, al cărui centru se află la intersecția dintre paralela 46 și meridianul 25. Limba română este o limbă aparținând familiei limbilor de origine latină.

Și acum, mai mult ca oricând, ne găsim, noi înșine, românii, în situația de a ne defini pentru ceilalți, din dorința firească de a ne cunoaște mai bine și de a participa la diversitatea familiei noastre comune. Nu aș putea să aleg, din multitudinea de lucruri care constituie o identitate și o cultură, de frica de a nu pierde esența, constituită din fiecare și din toți laolaltă, din trăire monocromă și, în egală măsură, din simțirea multiculturală. Am să vă invit doar să mergeți în 2007, la Sibiu, care, anul viitor, va fi una dintre cele două capitale culturale europene.

Imnurile bucuriei la Chitighaz

Sâmbătă, 16 decembrie, Casa de Cultură din Chitighaz, împodobită sărbătorește, a fost gazda unui spectacol de colinde românești, pe care cei prezenți, de la mic la mare, l-au savurat cu entuziasm. A fost mai mult decât un spectacol, a fost un dar minunat oferit tuturor iubitorilor de frumos acum, în pragul mării sărbători a Nașterii Mântuitorului. La Chitighaz au răsunat din nou imnurile bucuriei, ale bucuriei de-a trăi și crea liber, ale dragostei față de aproape. Glasurile cristaline ale copiilor de la cele două școli, de la prichindeii din ciclul primar până la flăcăii și domnișoarele din clasele mai mari, ne-au încântat ochiul și sufletul cu un spectacol feeric de sunet și lumină, intrând în noi convingerea că tradițiile noastre populare nicidecum nu vor pieri!

Am revăzut și reauzit cu aceeași plăcere corul pensionarilor din comună. Această mână de oameni cu tample cărunte, trecuți prin vârtoarea vieții, au sufletul și glasul meu tânăr, tocmai prin arta pe care au adus-o pe scenă. Corul bărbătesc din Curtici, dirijat de *Gheorghe Moș*, a oferit asistentei un moment artistic de excepție, prin buchetul de colinde și cântece de Crăciun, marcat de profesionalism în materie de muzică corală. Și nu numai atât: acești oameni minunați au adus cu ei și mesajul fraților noștri de peste graniță, acela al unității spiritualității românești, al limbii și culturii unui neam, descătușat de dogme.

Fanfara Bisericii Baptiste a fost și de data aceasta la înălțime, așa cum ne-am obișnuit s-o auzim, remarcându-se atât prin varietatea repertoriului, cât și prin profesionalism artistic. Sala a fost mai plină ca niciodată și am avut bucuria să-mi văd consătenii așa cum sunt ei de fel: prietenoși, glumeți și vorbăreți, întotdeauna bucuroși de oaspeți! Seara aceasta ne-a apropiat din nou, uitând pentru o clipă de muncă și gânduri de fiecare zi. Prezența în mijlocul nostru a doamnelor Primar și Viceprimar a dat momentului de la Chitighaz și mai multă prestanță, întărind ideea contactului nemijlocit cu toată suflarea satului. Seara nu s-a terminat brusc, așa cum eram obișnuiți, ci a continuat lângă un sandviș și un pahar de vorbă, așa cum le șade bine oamenilor de bună credință. Acum, în pragul Crăciunului, satul meu are din nou bujori în obrăjori, bucurându-se de primăvara sufletului celor ce învață, muncesc și trăiesc în acest colțor al Europei.

Ioan Lițiu

Așa umblau pe vremuri chitighăzenii cu turca

Calendarul românesc 2007

Cea mai nouă ediție a almanahului săptămânalului „Foaia românească”, din motive tehnice, va apărea doar în prima lună a noului an.

Conform tradiției, după prezentarea succintă a principalelor evenimente din viața publică a românilor din Ungaria pe anul 2006, în cadrul rubricii „Oameni și

locuri”, urmează prezentarea unor personalități, întâmplări care au legătură cu românii din Ungaria. Capitolul de istorie, literatură și folclor ne va informa, printre altele, despre aniversările, comemorările anului 2007, dar va oferi și o lecătură plăcută tuturor celor care iubesc literatura română.

Eva Iova

Dor de frați, dor de mamă, dor de Țară

Înainte Zilei Naționale a României (1 Decembrie) din anul în curs (2006), julanii și bichișenii au avut parte, în două rânduri, de întâlniri cu frații lor aromâni. Prin grija Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Arad, la invitația Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, la Iula și Bichiș au poposit frați aromâni.

Urmași ai coloniștilor veniți în Cadrilater (cele două județe străvechi românești Durostor și Caliacra ale Dobrogei de Sud, dobândite de România în 1913, după Războaiele Balcanice și cedate Bulgariei în 1940) după schimbul de populație consecutiv Primului Război Mondial și strămutați după 1940 în Dobrogea de Nord, macedoromânii au adus la Iula și Bichiș frumusețea romanității sud-dunărene.

Publicul julan amator de teatru a avut parte de o plăcută surpriză: Caragiale jucat și în dialectul aromân, într-un ambient curat macedoromân (costume, decoruri, dans și muzică), pe o scenă a orașului Iula, în seara de 28 noiembrie. Iar în ziua Sfântului Andrei (de Moș Andrei, 30 noiembrie), Ocrotitorul României, frumusețea plaiurilor de baștină aromânească a fost adusă în dar românilor din Ungaria în sala de spectacol a Centrului Cultural Român de lângă liceul Nicolae Bălcescu.

Prima întâlnire de acum i-a avut ca protagoniști pe

actorii Teatrului Național din București, care ne-au copleșit cu arta lor, iar a doua, pe tinerii ansamblului „La steaua”, care ne-au încântat cu tinerețea lor, fie ea și sufletească. Publicul celor două întâlniri, români julani, micherecheni, chitighăzeni, bichișeni în general, a avut numai de câștigat. Cultură din plin. Iar elevii liceului au avut parte de o adevărată demonstrație de atașament față de valorile străbunilor, care, venind de la tineri plini de viață și dăruri alese, s'a arătat a fi molipsitoare.

De fapt, toți ne-am molipsit de dor. Dor de casă, dor de strămoși, dor de neam. Farmecul Pindului, tristețea cutremurătoare a înstrăinării și tângirea după preafrumoasele și binecuvântatele locuri natale părăsite, frumusețea pură, feciorească, a juneții necontaminate de o modernitate devastatoare, parfumul Epirului, Tesaliei, Macedoniei totale, horele picurarilor, zborul spre înalțuri al cuvintelor aromâne (cuvântul, aromânește, este zborlu, iar cuvinte – zboară), dar mai ales sfâșietoarea suferință după patria pierdută, care trăiește, totuși, mai departe, în suflete. Acestea toate, îmbrăcate în haina albă a curăției, în lâna blândelor mioare, în veșmântul purpuriu al originii noastre comune, imperiale și romane, au încălzit sufletele noastre, ne-au potolit setea.

Și noi, la rândul-ne, am deschis biserica din lăuntru

nostru, dar și biserica cea aievea, ctitoria aromânească de la Bichiș, Paraclis Episcopal, într'un arc peste timp, întins între coloniștii de acum trei veacuri, pripășiți pe aceste meleaguri din calea islamului nimicitor, care răsese de pe fața pământului falnic Voshopole, Moscopolea Macedoniei, bogata metropolă a Balcanilor, arc peste timp între moscopolenii, macedonenii de odinioară, Mihai Ghiba, Ștefan Tenetchi, Dimitrie din Cozani, și oaspeții dragi, urmași și ei ai altor coloniști care s'au așezat în ospitaliera Vlahie, în România, fugind din calea naționalismului nimicitor al neamurilor creștine balcanice, a cărui țintă predilectă, vai, a constituit-o tot poporul cel falnic al vlahilor, bogat și în turme de oi, și în aur și argint, și în frumusețe și în străvechime, continuitate și drept de moștenire asupra pământurilor stăpânite odinioară de Roma Imperială.

Pentru acest regal, pentru dorul pe care nu ni-l mai putem alina, pentru întâlnirea cu frații noștri, cu consăngenii noștri, cu Neamul în întregul lui, se cuvine a fi aduse mulțumiri celor ce ne-au stămpărat foamea și setea de românităte: oaspeților, fie ei actori ai Teatrului Național din capitala României, fie aromâni veniți de Acasă, precum și organizatorilor și tuturor celor ce au făcut miracolul posibil. Miracol pe care-l dorim reitrat.

(Continuare în pag. a 13-a)

Cu toții suntem colindători pe acest pământ

Duminică, 17 decembrie, biserica ortodoxă din Micherechi s-a îmbrăcat în straie de sărbătoare. Sf. Liturghie arhierescă a fost oficiată de PS Episcop Sofroniu al Julei și un sobor de preoți, iar răspunsurile au fost date de „Strana strămoșească”, corul bisericii din Reșița, condus de preotul Petru Berbentia, care a semnat în această zi cu biserica din Micherechi un protocol de colaborare. În aceeași zi, după slujba vecerniei, a avut loc un concert de colinde, unde a debutat corul de femei al parohiei ortodoxe din Micherechi, instruit de preotul paroh Ioan Bun.

Creștinii din Micherechi s-au adunat în această seară ca să fie alături de corul din Micherechi, „Pro Musica” din Jula, „Armonia” din Apateu și corul bărbătesc din Reșița, însoțit de cântăreața Zorica Savu. Această zi de sărbătoare s-a încheiat cu o agapă frățească.

„Hristos se naște”

„Hristos se naște! Măriți-l! Hristos din ceruri! Întâmpinați-l! Cântați Domnului pe tot pământul!”, a fost îndemnul PS Episcop Sofronie. „În preajma sărbătorilor toți ne transformăm în colindători, rând pe rând fiecare, și împreună cu strămoșii cântăm colindul sfânt și bun. Toți batem în această perioadă la ușile împărătești și cerem boierilor dinlăuntru să deschidă porțile cele veșnice ca să intre Împăratul Măririi. Cel care a

aplecat cerurile și s-a coborât pe pământ pentru a se naște în modul cel mai smerit, dintr-o Fecioară curată, într-o peșteră săracă, în iesle. Toți suntem colindători și facem în această perioadă o călătorie în timp, înspre vremea aceea în care Dumnezeu a coborât pe pământ... Și noi, și generațiile dinaintea noastră, au făcut același lucru în preajma sărbătorilor. Cu toții îi cântăm Domnului, cântăm din adâncul inimii și fiecare așa cum se pricepe cu sinceritatea și cu talentul pe care Dumnezeu l-a dat fiecăruia dintre noi.

Nu numai noi oamenii de azi, de ieri, cei care încă nu s-au născut în aceste zile binecuvântate îl măresc pe Domnul, ci toată Creația. Împreună însă cu noi și cu îngerii tot ceea ce există, toată creația, toți suntem colindători. Pelerini la curții

Momentul înfrățirii

Corul „Pro Musica”

le Domnului, colindători plecați în căutarea cuiva, în căutarea a ceva, în căutarea darului lui Dumnezeu pentru lume. Colindători, păstori, păcurari, dar și vânători așa cum cântăm în colindele noastre. Ce căutăm, ce vânam? Căutăm în această vânătoare a noastră ceva mult mai de preț. O pradă mult mai scumpă și prada aceasta pe care o căutăm ca și vânători-colindători, este însuși Hristos Iisus, fiul lui Dumnezeu, pe care-l cântăm, în numele căruia ne adunăm și care ne dovedește încă odată că el este simbolul unității noastre, unitatea întregii omeniri.

Suntem așadar cu toții colindători. Colindăm pe acest pământ pe care suntem trecători, dar colindăm pentru că cel pe care îl căutăm ne-a adus viața cea veșnică. Și chiar dacă suntem trecători, în aceste clipe când suntem colindători, suntem împreună cu strămoșii noștri și ei trăiesc împreună cu noi, în noi, fie măcar și pentru câteva clipe, îi aducem din nou în viețile noastre, pentru că această călătorie în timp înspre vremea aceea, este și o călătorie în timp a fiecăruia dintre noi spre anii binecuvântați ai copilăriei. Călătorie în vremea nevoinței și curăției noastre, în vremea în care am învățat

de la măicuțele și părinții noștri, primele colinde. Mulți dintre cei care ne-au învățat să colindăm, mame, părinți, bunici, strămoși, care nu mai sunt poate printre noi, pentru că au plecat deja dincolo în lumea celor ce-rești... Dar în preajma Crăciunului, atunci când colindăm, ei vin în mod tainic împreună cu noi, coboară în viața noastră, așa cum și noi coborâm prin colind în vremea copilăriei, în vremea curăției sufletești și trupești, când fiecare dintre noi în vremea colindatului îl așteptam pe Moș Crăciun...”

Protocol de bună frățietate

Despre reușita acestei manifestări, părintele paroh Ioan Bun ne-a mărturisit urătoarele: „Această mani-

festare am reușit să o realizăm în primul rând cu sprijinul moral primit din partea consiliului parohial și în al doilea rând cu sprijinul primăriei din Micherechi. În urmă cu vreo zece ani, am avut o întâlnire a corurilor în Micherechi, având altă locație, într-un spațiu din școala generală. De atunci am rămas așa orfani, siniștri din acest punct de vedere și până acum nu ne-am întâlnit. Acum ne-am unit forțele și cu ambiție am reușit să realizăm această aniversare, cu contribuția credincioșilor și cu colaborarea corurilor din comunitățile noastre românești. Ne-am gândit și la coruri din România, dar pentru că colegul meu din Reșița cu care nu m-am întâlnit de mulți ani a avut această inițiativă să încheiem un protocol de bună frățietate, i-am sugerat ideea să vină la noi odată cu această ocazie.”

Noul cor de femei al bisericii

„Mă bucură faptul că bunele noastre credincioase m-au ascultat și s-au prezentat într-un număr atât de frumos. Am făcut repetiții ne-numărate și am reușit să învățăm să cântăm în grup, să omogenizăm multe colinde pe care ceilalți nu le-am cunoscut și pe care le-am prezentat azi. Acest lucru înseamnă pentru noi un început de drum. Nu vrem să ne lăsăm. Acum ne-a venit apa la moară, cum s-ar zice, și nu vrem să ne debarasăm de acest lucru și nicidecum să ne îndepărtăm, datorită faptului că este ceva foarte benefic pentru mișcarea ecumenică din comunitatea noastră”, a apreciat părintele Bun, manifestându-și dorința de a pune bazele unei mișcări corale trainice la Micherechi. A.L.Crișan

Corul credincioaselor din Micherechi

Corul „Armonia”

„Strana strămoșească”

Din mila lui Dumnezeu Episcop al Națiunii Române Orientale din Ungaria, iubitelui cler, râvnitorilor monahi și devotaților credincioși har, binecuvântare și pace de la Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, iar de la noi neadormită rugăciune și neasfințită prețuire.

Iubiții mei fii sufletești,

Nimic din lumea aceasta nu este la voia întâmplării. Aceasta este o realitate cotidiană. Puțin timp dacă dedicăm luării-aminte, înțelegem acest adevăr din viața noastră de zi cu zi. Când suntem prunci, ne simțim mângâiați și ocrotiți. În adolescență și tinerețe învățăm cum să trăim, cum să ne bucurăm de bunătățile oferite nouă în lumea aceasta, cum să ne pregătim pentru a ne face un nume, o situație, un viitor. La maturitate începem să gustăm fructele sădite în primăvara vieții și ne pregătim de amurg, începem să deprindem arta supraviețuirii și ne apropiem de înțelepciunea necesară trecerii pragului acestei vieți.

Așa curge viața noastră pământească, între bucurii și necazuri, între speranțe și disperări, între extazuri și agonii, între cer și pământ. Și așa este bine și frumos. Așa s'au scurs toate generațiile dinaintea noastră. Și Dumnezeu Domnul știe și lasă, îngăduie astfel. Condiția umană pendulează între strălucire și întuneric, omește vorbind, de la vederea luminii zilei până la lăsarea întunericului. Între naștere și moarte pendulăm, rătăcim, peregrinăm, călăuziți de faruri, străjuți de îngeri, încălziți de dorul după Paradisul pierdut, mânați de setea de cunoaștere, curioși, neînfrânți, neînfricați sau, dimpotrivă, amărâți, obosiți, sătui.

Dragii inimii mele adoratori ai lui Hristos,

Nu acesta a fost planul lui Dumnezeu pentru Adam și urmașii lui. Nu doar atât. Nu numai așa de puțin, oricât de intensă ar fi efemera emoție în fața măreției fragilei condiții umane. Dumnezeu pentru Adam a voit mult mai mult. A vrut să împărtășească din preapli-

nul vieții dumnezeiești. A vrut să l facă părtaş frumuseții nepieritoare, tinereții veșnice, vieții neîmpuținate, sau, pentru a folosi cuvintele care ne-au alinat plânsul copilăriei, neliniștea fiecăruia dintre noi din vremea când viața noastră reală, a Micului Prinț, se amesteca feeric cu Feții-frumoși și lenele-cosânzene, eram meniți „tinereții fără bătrânețe și vieții fără de moarte”.

Oricât de necrezut ar părea, așa stau lucrurile, în cel mai adânc, mai cutremurător, mai exact adevăr: Adevărul dumnezeiesc, ce vrea „ca toți oamenii să se mântuiască” (I Timotei 2,4). Numai că nu este un lucru ușor, nici simplu, judecând după limitele noastre omeștești; „la Dumnezeu însă toate sunt cu putință” (Matei 19,26). Și pentru că moartea, sfârșitul oamenilor, trebuia să primească un sfârșit, „vrăjmașul cel din urmă, care va fi nimicit” (I Corinteni 15,26), Dumnezeu trebuia să opereze în chiar ființa omului. Astfel a hotărât să l dea pe Fiul Său spre a Se face om și spre a birui moartea, prin învierea Sa din morți.

✠ **SOFRONIU**
EPISCOP

SCRISOARE PASTORALĂ NAȘTEREA DOMNULUI 2006

Dreptmăritori creștini,

Pentru a birui moartea prin înviere, Hristos a trebuit, mai întâi, să Se nască, să Se înomenească, să Se întrupeze. El însuși, în convorbirea cu fariseul Nicodim, spune despre Sine: „Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L'a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16). Iar în Simbolul niceo-constantinopolitan al credinței, ne mărturisim credința „întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Carele din Tatăl S'a născut mai înainte de toți vecii; Lumină din Lumină, Dumnezeu adevă-

rat din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Carele toate s'au făcut”.

Mai mult, împreună aducem mărturie despre El, „într'un gând”, cum spunem la Sfânta Liturghie, că El, Fiul lui Dumnezeu este Cel „Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, S'a pogorât din ceruri și S'a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S'a făcut om”. Așadar, acum, la Crăciun, serbăm nașterea Lui, a Mântuitorului, a Celui Ce prin moartea și învierea Lui, prin înălțarea Sa la cer, în mod virtual, ne-a restaurat pe noi, urmașii lui Adam. Urmează ca și noi, prin harul Sfântului Duh primit în Taina Sfântului Botez și sigilați prin Sfânta Mirungere cu „pecetea darului Sfântului Duh”, să actualizăm în propria noastră viață această realitate hristică, divino-umană.

Preaaleși următori ai lui Hristos,

Din cele arătate mai sus, veți înțelege cu toții că sâr-bătoarea nașterii după trup a Domnului nostru Iisus

Hristos, Mântuitorul, Cel născut din veci din Tatăl și de o ființă cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, nu este o sâr-bătoare oarecare. Ea se constituie într'un reper important al Anului bisericesc, împropiându-ne memoria, trezindu-ne mereu la realitățile netrecătoare ale lui Dumnezeu, amintindu-ne neîncetat de planul de mântuire a lui Dumnezeu, de ieșirea noastră din robia morții, prin jertfa răscumpărătoare și salvarea de la moarte a tuturor urmașilor lui Adam, act unic în istoria omenirii și pe care avem datoria de a l actualiza în propria viață.

Din această cauză, dragii mei, ceea ce noi serbăm astăzi nu este doar o simplă bucurie trecătoare, o festivitate îmbelșugată, un praznic fericit. Este toate acestea la un loc și încă ceva: o realitate ruptă din Ceruri, un dar venit înspre noi de acolo de unde este „tinerețea fără bătrânețe și viața fără de moarte”, de la „Cel ce este” (Ieșirea 3,14), Dumnezeu Cel viu, întru Carele toți trăiesc și moartea a fost biruită, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac, Dumnezeul lui Iacob (Ieșirea 3, 15), Dumnezeul viilor, iar nu al morților (Matei 22,32). Oare ce înseamnă aceasta, decât că avem, și prin Crăciunul anului în curs, o mare șansă. O speranță nouă, înnoită. Să nu o irosim, pierzând vremea cu lucruri neimportante. Să ne bucurăm, totuși, știind însă ce a pregătit Dumnezeu pentru noi.

Sărbători pline de har, belșug duhovnicesc și alese împliniri, întru mulți, fericiți, binecuvântați și însuflețiți de nădejdea mântuirii ani Vă dorește tuturor,

Al Vostru Episcop
Sofroniu,

de tot binele voitor și smerit rugător la Tronul Dreptului Judecător Hristos Iisus, Dumnezeu-Omul, Unul-Născut Fiul Tatălui, născut ca Fiul Omului în Betleemul Iudeii, din Pururea Fecioara.

Data în Cetatea noastră Episcopală din Giula, cu ocazia Nașterii Mântuitorului, 2006.

Realitate sau ambalaj? Sărbătoarea Nașterii Domnului

La sărbătoarea nunții unei perechi tinere, în timpul recepției, doi prieteni, au intrat în sală cu un cadou. Ei purtau o cutie mare, frumos ambalată, ce părea că ascunde un congelator. După ce au găsit cu greu locul unde să-l așeze, aceștia au rugat pe cei doi miri, să deschidă cadoul sub privirile tuturor. Cu mare emoție, mirii au tăiat panglicile, au îndepărtat hârtia, și când au deschis cutia, înăuntru au găsit o nouă cutie ambalată identic. Surpriza a fost deosebită. Toți cei prezenți i-au rugat cu insistență să deschidă și această cutie. Procedând ca mai înainte, dar cu emoții

tenii mai așteaptă o ocazie de sărbătoare, la nașterea primului lor copil. Această realitate însă, a fost ascunsă de mult ambalaj.

Această întâmplare poate exemplifica ceea ce a ajuns sărbătoarea Nașterii Domnului Isus în vremurile noastre. Esența sărbătorii este Nașterea Domnului Isus într-un chip asemenea nouă. În jurul acestei realități, în decursul anilor însă, s-a adunat mult ambalaj. Chiar din primele secole acestei ocazii I s-au alăturat influențe păgâne, cum ar fi: aprinderea luminilor, împărțirea darurilor, împodobirea pomului. După

nezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, s-a făcut asemenea nouă, venind în lumea noastră, în trup de carne. Această-i minunea pe care o sărbătorim la Crăciun. Dacă minunea întrupării nu se mai repetă; în fiecare an, binecuvântările pe care El le oferă, sunt mari experiențe și realități, trăite de cei care trec dincolo de ambalaj.

**Isus Hristos
s-a întrupat
ca să ne arate ceva!**

Evanghelistul Ioan spune: „...și noi am văzut slava Lui, o slavă întocmai ca slavă singurului născut din Tatăl...” (Ioan 1:14 /b). La

Creației Sale, rânduiind un nou Adam prin care să ofere omenirii o nouă șansă. El poate conduce istoria pentru ca la împlinirea vremii să îplinească promisiunile Sale (Gen. 3:15). Dumnezeu nostru este plin de dragoste. El a acceptat să coboare prin Fiul Său în locul cel mai de jos unde am ajuns din pricina păcatului, să vină în fieful stăpânirii morții și-a puterii întunericului, dovedindu-ne cât de mult ne iubește. (Ioan 3:16).

Sunt așa de mulți cei care la sărbători văd numai strălucirea vitrinelor, a artificilor, sau a luminilor din brad. Cei ce trăiesc adevărata fericire, privesc dincolo de acest ambalaj, oricât de strălucitor ar fi și văd strălucirea Slavei Lui Dumnezeu, chiar dacă este prezentată în cadrul cel mai săracios: iesle și scutece sărace.

**Isus Hristos
s-a întrupat
ca să ne aducă ceva!**

Așteptarea tuturor este ca la sărbători să primească felicitări și cadouri. Prin venirea Sa, Domnul Isus ne-a adus ceea ce nimeni altul nu ne putea oferi: „Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos.” (Ioan 1:17). Prin Domnul Isus, darul lui Dumnezeu pentru omenire, am primit harul apropierei de Dumnezeu prin credință, darul binecuvântărilor Lui Dumnezeu care ne sunt oferite în meritele Lui, și darul vieții veșnice. „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul

Lui Fiu pentru ca oricine crede în El, să nu piară ci să aibă viață veșnică.” (Ioan 3:16). Cei care se încurcă în ambalajele lumii, caută darurile vremelnice, pe când cei care experimentează realitatea întrupării primesc darurile veșnice.

**Isus Hristos
s-a întrupat ca să
ne facă să fim cineva!**

Ca și copil cea mai mare surpriză trăită la sărbători, a fost să-l descopăr pe tata îmbrăcat cu hainele lui Moș Crăciun. Tata a încercat să-și schimbe identitatea dar vocea și gesturile l-au trădat. Prin venirea Sa Domnul Isus, ne-a oferit șansa de a ne face copii ai Lui Dumnezeu. „Tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu.” (Ioan 1:12). Primindu-l prin credință, pe El, cel născut, dobândim o natură Divină. Suntem născuți din Dumnezeu, ca fiii ai Lui și moștenitori ai împărăției Sale. Cei ce vor să aibă această identitate dezbacă hainele lumii și acceptă să fie îmbrăcați în prihănirea dată de Dumnezeu.

Provocarea la aceste sărbători este pentru o alegere, între ceea ce este ambalaj și realitate. Nici un ambalaj oricât de strălucitor ar fi nu are valoare fără conținut. Alege ceea ce este realitatea, pentru că prin ceea ce este, a venit să aducă și poate să facă Domnul Isus, întregul cadru în care îți petreci sărbătorile să capete valoare și să-ți aducă bucurie și împlinire deplină.

(Crestin.ro)

și mai mari, mirii au așteptat să vadă ce găsesc înăuntru. Când s-au uitat înăuntru au descoperit o nouă cutie ambalată ca cele dinainte. Mirii au ridicat-o în văzul tuturor, care apreciind conținutul au spus: cu siguranță este un casetofon. Deschizând și această cutie au descoperit aceeași surpriză: o nouă cutie ambalată ca cele precedente. Toropiți de curiozitate și emoție, de teama unui nou eșec, mirii nu mai voiau să deschidă noul cadou. Au fost determinați să continue de promisiunea că e ultima cutie care li se va cere să o deschidă. Tremurând, aceștia au deschis pachetul și înăuntru au găsit o păpușică frumos îmbrăcată, care atunci când i se scotea biberonul începea să plângă. Nuntașii au aplaudat îndelung înțelegând mesajul: prie-

generații în locul pruncului a apărut Moș Crăciun, industria reclamelor și a comerțului, iar umanismul a îndreptat privirile omului spre el însuși. Tot ceea ce așteaptă unii de sărbători este: să aibă ceea ce este mai bun pe masă, să fie înconjurați de familie și prieteni și să înceapă petrecerea! Ambalajul tradiției și-a obiceiurilor, a dorințelor și-a intereselor personale, a influențelor societății, îi face să piardă realitatea.

Prezentând realitatea a ceea ce s-a petrecut acum 2000 de ani la Betleem, apostolul Ioan spune: „...cuvântul s-a făcut trup, și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr...” (Ioan 1:12/a).

Cuvântul, care la început era cu Dumnezeu, Cuvântul, prin care au fost făcute toate lucrurile, Cuvântul, care este Dum-

sărbători ochii omului orbiți de păcat, pot să vadă pe Dumnezeu, prezentat la nivelul înțelegerii noastre. Ioan 1:18, Evrei 1:3, Ioan 14:8-9 etc. Pot să vadă Slavă lui Dumnezeu. Slavă pe care Adam a văzut-o în Dumnezeu înainte de cădere, care a văzut-o Moise ascuns în crăpătura stâncii (Ex.33:12-23), slava care a umplut cortul întâlnirii (Ex. 40:34-35) sau Templul de la Ierusalim (I Imp. 8:11). Aceași Slavă, care descoperă măreția caracterului lui Dumnezeu, ne este descoperită acum de Hristos. Prin întruparea Sa, putem înțelege că Dumnezeu nostru este Sfânt. Domnul Isus s-a născut prin puterea Duhului Sfânt, din fecioara Maria, fără a moșteni firea păcătoasă. Dumnezeu nostru este Atotputernic, El poate interveni în domeniul

Spuneți lumii întregi, El este Emanuel!

„După ce L-au văzut, au istorisit ce li se spusese despre prunc. Toți cei ce i-au auzit, s-au mirat de cele ce le spusese nouă păstorii.” (Luca 2:18)

Ce Dumnezeu minunat avem! Oricât de mult am vrea să-L cunoaștem din creație, istorie sau conștiință nu am putea atinge această latură dumnezeiască care ni s-a descoperit în întruparea Domnului nostru Isus Cristos. Dumnezeu leghova, care a fost, este și va fi în veci, creatorul, atotputernicul și slăvitul Dumnezeu, S-a coborât la noi atât de aproape, încât să fie tangibil, vizibil și auzibil. Nimeni nu L-a atins vreodată pe Dumnezeu, nimeni nu L-a văzut vreodată de aproape, dar în Domnul Isus toate acestea au fost posibile. Simeon care aștepta mântuirea lui Izrael L-a luat în brațe și L-a binecuvântat și pe părinții Lui, pentru că Dumnezeu a îngăduit să vadă mântuirea la vârsta înaintată pe care o avea. Dumnezeu a venit la noi așa cum a promis. Nu mai era vorba de o intervenție, de o prezență limitată la un timp scurt, ci a venit ca să rămână cu noi.

„Iată fecioara va fi însărcinată, va naște un fiu, și-i vor pune numele Emanuel, care tâlmăcit înseamnă: Dumnezeu este cu noi”. (Mat. 1:23, Isaia 7:14).

Spuneți tuturor că Numele lui este Isus

Scriptura scrie: „Toți prorocii mărturisesc despre El că oricine crede în El, capătă prin Numele lui, iertarea păcatelor.” (Fapte 10:43).

„...căci nu este supt cer nici un alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți.” (Fapte 4:12).

„Și iată că vei rămâne însărcinată, și vei naște un Fiu, căruia îi vei pune numele Isus. El va fi mare, și va fi chemat Fiul Celui Prea Înalt; și Domnul Dumnezeu îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David. Va împărăți peste casa lui Iacov în veci, și împărăția Lui nu va avea sfârșit.” (Luca 1:31-33).

Numele lui Isus Cristos are autoritatea deplină, de aceea trebuie să-L rostim cu cel mai mare respect și considerație.

În Numele Lui putem să cerem orice și-L vom primi: „Dacă vom cere ceva în Numele Lui vom primi primi.” (Ioan 14:14).

Spuneți că ați văzut, strălucirea

„Și iată că un înger al Domnului s-a înfățișat înaintea lor, și slava Domnului a strălucit împrejurul lor. Ei s-au înfricoșat foarte tare. Dar îngerul le-a zis: „Nu vă temeți, căci vă aduc o veste bună, care va fi o mare bucurie pentru tot norodul: astăzi în cetatea lui David, vi s-a născut un mântuitor, care este Hristos, Domnul.” (Luca 2:9-11).

Crăciunul este sărbătoarea luminilor. Păstorii care stăteau de strață, lângă turmă, au văzut dintr-o dată o lumină mare. Lumina în miez de noapte aduce bucurie, dă speranță. Puterea întunericii lui a fost învinsă.

„Totuși întunericul nu va împărăți veșnic pe pământul în care acum este necaz... Poporul, care umbla în întuneric, vede o lumină; peste cei ce locuiau în țara umbrilor morții răsare o lumină”. (Is. 9:1,2).

Această lumină este lumina slavei Împăratului Împărăților, a Donului Oștirilor, slavă Lui! Nu mai trebuie să trăim în întuneric, în beznă spirituală. Putem să fim luminați și putem trăi în bucurie.

Spuneți că este un loc special pentru oricine

Domnul Isus spune că oricine vine la El cu nici un chip nu-l va izgoni. Staulul și crucea sunt locuri accesibile pentru oricine. Dumnezeu vrea să fie cunoscut, înțeles și iubit de om.

El va atinge pe cel sărac și pe cel bogat

Toată lumea sărbătorește Crăciunul, după posibilități. Nu toți au aceleași oportunități de acest Crăciun, dar Isus Cristos este al tuturor. El a venit la toți. A venit la samariteancă, la Zacheu, la casa lui Lazăr, la fariseu, la cel în ținutul Gadarenilor, la paralizatul de la Betesda, la

pescari, la doctori, la mine și la tine. El nu face deosebire. Pentru el suntem cu toții speciali. Pentru el nu a fost loc în casa de poposire dar, azi poți să-i spui cel mai călduros bun venit în viața ta. El vrea să te atingă cu prezența Sa minunată și să-L cunoști într-un mod nou, vrea să fie prietenul tău cel mai bun.

La cei în vale și la cei de pe înălțimi

„Un glas care strigă: pregătiți calea Domnului, neteziți în

locurile uscate un drum pentru Dumnezeu nostru! Orică vale să fie înălțată, orice munte și orice deal să fie plecat, coastele să se prefacă în câmpii, și strâmțorile în vâlcele”. (Is. 40:3-4). Venirea lui Mesia a adus mari transformări în lume. Nu putea fi altfel. Viața Mariei s-a schimbat, păstorii, magii, tot poporul era atins de venirea Lui. Acest fapt a rămas așa până azi. Oricine care are nevoie de ajutor, de încurajare, de tărie, o găsește în El.

Putere să te faci liber

„Ea va naște un Fiu, și-i vei pune Numele Isus, pentru că El mântuiește pe poporul Lui de păcatele sale”. (Mat. 1:21).

El a venit să aducă eliberarea de păcate. Păcatul e rău. Păcatul nu trebuie reparat, ci iertat. El este singurul care ne poate acorda iertarea care aduce eliberare.

Putere peste moarte

La Crăciun s-a născut „Cel ce era viață”. Prin El și pentru El s-au făcut toate

lucrurile, în El se găsește viața și mișcarea. Moartea nu mai are putere, pentru că viața are prioritate în fața morții. El a venit ca noi să trăim: „... ca oile mele să aibă viață, și nu orice fel de viață, ci viață din belșug.”

Pentru că S-a născut Cristosul

Noi putem să fim plini de speranță. Putem să credem că avem un viitor deosebit, putem să trăim în prezent încrezători, putem să privim spre zărilor senine și să spunem:

„Nu-i nimeni ca Tine, cu viața mea Te preamăresc și vreau să-ți spun că Te iubesc. Îți mulțumesc că Te-ai născut. Cu munții și marea ne plecăm înaintea Numelui Tău. Nimic nu se compară cu iubirea Ta. Ești pace, tărie, turn de scăpare și alin.

Să cânte pământul întreg Domnului, să ne plecăm înaintea tronului Său, să ne închinăm Lui, putere, tărie și laudă, doar Lui! Amin.”

Pastor Teofil Tripo

„Dumnezeu este cu noi”

Ca în fiecare an, Sărbătoarea Nașterii Mântuitorului îmbogățește memoria noastră cu lucruri legate de venirea Fiului lui Dumnezeu în lumea noastră. Acest eveniment, care a împărțit istoria în două, marchează un nou început pentru omenire. Oamenii care au căzut victimă păcatului adamic și consecințelor acestuia, găsesc o soluție salvatoare în venirea pruncului din ieslea Betleemului în lumea noastră.

Atunci când vorbim și citim despre divinitate, Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, ființe cerești (îngeri, heruvimi, sefarimi), noi oamenii suntem tentați să credem că între noi și Dumnezeu există o distanță cosmică și colaborarea noastră cu divinitatea este aproape imposibilă. Isaia prezintă însă în profeția sa de la capitolul 7 versetul 14 un nume al celui ce avea să se nască în ieslea din Betleem din Iudeea și anume: „Emanuel”, care în traducere înseamnă „Dumnezeu este cu noi”. Evanghelistul Matei reia în Evanghelia sa acest nume atunci când prezintă visul lui Iosif, bărbatul Mariei, mama Domnului Isus. Reflectând

profund asupra semnificației acestui nume, deducem cu bucurie că Fiul lui Dumnezeu este aproape de noi, de problemele noastre, de ființa noastră. Colindele transmise de colindătorii care aleargă-n noapte pe la casele noastre au rolul să transmită acest mesaj al apropierei divinității de noi. Nu avem un Dumnezeu care locuiește printre astre, văzându-și de lucrurile lui, ci avem un Dumnezeu care atunci când noi îl chemăm prin rugăciune, El vine în ajutorul nostru.

David în Psalmul 68 versetul 5 spune: „El este tatăl orfanilor, Apărătorul văduvelor. El este Dumnezeu care locuiește în locașul Lui cel Sfânt”. Dacă ești singur sau orfan și n-ai pe nimeni în pragul acestor sărbători, Dumnezeu vrea să ți se ofere ca prieten, partener al vieții tale încurajându-te prin Cuvântul Scripturii luându-ți povara. Dacă sărbătoarea Crăciunului te-a găsit la pat, bolnav și fără nădejdea vindecării, Cuvântul lui Dumnezeu vrea să te convingă prin apostolul Iacov capitolul 5 versetul 15: „Rugăciunea făcută cu credință va mântui pe cel bolnav, și Domnul îl va însănătoși și dacă a

făcut păcate îi vor fi iertate.” Expresia „Emanuel” vrea să convingă pe toți cei disperați că Dumnezeu, Tatăl nostru din ceruri, prin Isus Hristos a schimbat distanța dintre noi și El. Psalmistul David inspirat de Duhul Domnului spunea în Psalmul 34; versetul 18: „Domnul este aproape de cei cu inima înfrântă și mântuiește pe cel cu duhul zdrobit.” Dacă ești zdrobit de focul încercărilor de tot felul aș dori ca la auzul colindelor din acest an, care-l prezintă pe Emanuel, să înțelegi și să simți că nu ești singur, pentru că Dumnezeu, dacă-L ceri cu credință, poate fi lângă tine, aducându-ți liniște și pace sufletească.

Sunt mai bine de două mii de ani de când vocea auzită de păstorii din câmpia Betleemului, laudau pe Dumnezeu zicând: „Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte și pace pe pământ între oamenii plăcuți lui.”

Această voce răsună și astăzi prin Cuvântul Scripturii și aduce bucurie și pace acolo unde se deschide o ușă. Doamne ajută-ne ca ușa inimii noastre să fie larg deschisă la vocea Duhului Tău Cel Sfânt.

Pastor Viorel Bogdan

Serbare la grădiniță

La începutul săptămânii, și copiii de la grădinița din strada Galamb din Iula au împodobit bradul, după care fiecare grupă a prezentat cântece și colinde în limba română, maghiară și germană. Mirosul de brad, arti-ficiile și programul de Cră-

ciun al copilașilor au creat în grădiniță o adevărată atmosferă de sărbătoare. După mica serbare dedica-tă lui Moș Crăciun, copiii au așteptat cu nerăbdare să se întoarcă în grupele lor să vadă ce jucării le-a adus Moșul. A.L.C.

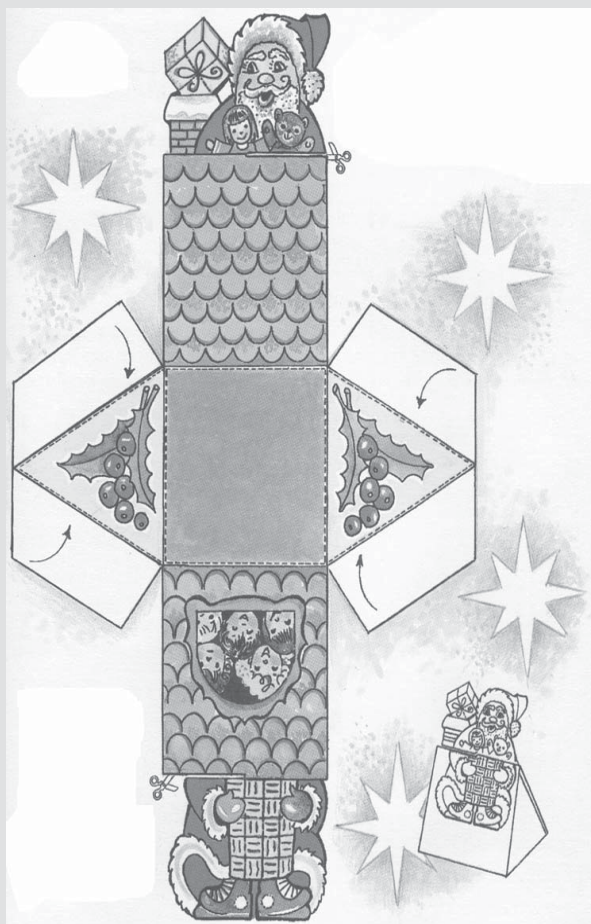

Moș Crăciun

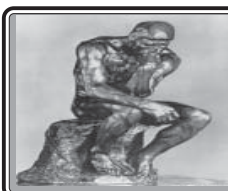
În fiecare an, cel mai așteptat moment al copiilor este așteptarea Moșului să ajungă cu daruri.

Dacă anul acesta ați fost cuminți înseamnă că Moșul o să vă aducă darurile dorite.

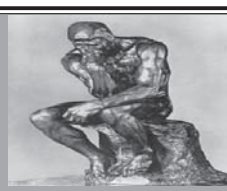
În așteptarea moșului, decupați imaginea, îndoiți și construiți-vă singuri coșul de pe casă pe unde va intra Moș Crăciun.

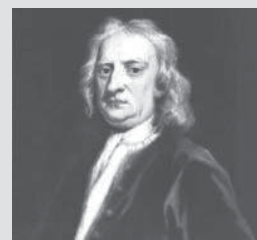
La mulți ani!

MARI GÂNDITORI AI LUMII

Sir Isaac Newton 1642-1722

Newton a intuit că universul funcționează după principii mecanice guvernate de legi

Matematician și fizician, Newton a elaborat lucrări – într-o anumită măsură, filosofice – care au servit în principal ca imbold pentru filosofii generației sale și ai celor următoare, printre care Locke și Kant, ale căror teorii se bazează în mare parte pe cercetările lui Newton. Lucrarea sa principală, *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica* expune teoria gravitației și legile mișcării. Optica, publicată mai târziu, tratează în principal fizica optică, dar conține și noțiuni de mecanică, precum și reflecții asupra religiei și moralei. El se va angaja ulterior într-o serie de dispute cu Leibniz, inițial pentru a stabili căruia îi aparține întâietatea în inventarea calculului infinitezimal, iar mai apoi în privința problematicei spațiului și timpului.

Viziunea aflată la baza fizicii sale era că universul funcționează după principii mecanice guvernate de legi. Ideea urma să aibă o influență majoră asupra lui John Locke, a cărui concepție filosofică poate fi privită ca o transpunere filosofică elaborată a principiilor fizice enunțate de Newton. Locke era hotărât să conceapă înțelegerea umană într-o manieră compatibilă cu mecanica newtoniană. Drept rezultat, el a susținut teoria cauzală a percepției și distincția dintre calitățile primare și cele secundare ale obiectelor.

În mod similar, Kant a admis că în lumea fenomenală totul se conformează principiilor lui Newton, însă această ordine era în cea mai mare parte impusă de structura psihologică a minții. Filosofia kantiană a sprijinit viziunea lui Newton în disputa avută cu Leibniz asupra statului timpului și spațiului, anume dacă acestea ar trebui concepute ca fiind absolute sau doar ca relații între obiecte. Disputa părea să se fi încheiat cu victoria încununată a newtonienilor, cel puțin până la descoperirea fizicii relativiste a lui Einstein (vezi de asemenea Democrit).

Susținând că metoda sa era una empirică și inductivă, mai degrabă decât raționalistă și deductivă, Newton se mândrea cu critica adusă lui Descartes. Și mulțumită lui, empirismul și-a început perioada de dominație asupra curentului filosofic raționalist. Totuși, Newton a datorat mult gândirii lui Descartes, căci este probabil să nu se fi angajat în cercetările sale dacă nu ar fi avut la dispoziție opera predecesorului său raționalist.

Fără îndoială că teoria gravitației, prin care a putut explica mișcarea tuturor planetelor și a lunii, reprezintă cea mai însemnată realizare

a sa. El a dovedit că fiecare planetă din sistemul solar se află într-o continuă accelerație către soare. Accelerația unui corp către soare se desfășoară cu o viteză invers proporțională cu pătratul distanței până la el. Acest aspect l-a condus pe Newton la enunțarea legii gravitației universale: „fiecare corp îl atrage pe fiecare altul cu o forță direct proporțională produsului maselor lor și invers proporțională cu pătratul distanței dintre ele”. Legea gravitației universale i-a permis lui Newton să prezică toate mișcările corpurilor cerești, marea, fazele lunii și deplasarea cometelor. Această descoperire remarcabilă nu va fi înlocuită decât o dată cu Einstein, deși chiar și după apariția teoriei relativității, mecanica lui Newton rămâne valabilă – ea este și astăzi folosită pentru simplitatea cu care ajută la prezicerea mișcării așa-numitelor „obiecte de mărime medie” – orice obiect care nu este nici mai mare decât sistemul solar, nici mai mic decât ceea ce putem vedea cu ochiul liber. Cercetarea lui Newton reprezintă una dintre cele mai remarcabile și profunde realizări din istoria gândirii umane.

PHILOSOPHIÆ NATURALIS PRINCIPIA MATHEMATICA.

Autore J. S. NEWTON, Trin. Coll. Cantab. Soc. Matheseos
Professore Lucasiano, & Societatis Regalis Sodali.

IMPRIMATUR.
S. PEPYS S, Reg. Soc. PRÆSES.
Julii 5. 1686.

LONDINI,
Jussu Societatis Regiæ ac Typis Josephi Streater. Prostant Venerabilis apud Sancti Smith ad ingressum Principis Wallie in Coemeterio D. Pauli, aliisq; nonnullis Bibliopolas. Anno MDCLXXXVII.

Succes micherechean la Viena

În zilele de 1-2 decembrie, dansatorii din Micherechi au prezentat dansurile strămoșești în fața publicului românesc din Austria. Cu

un grup folcloric, care a interpretat colinde tradiționale românești. „Evoluția tinerilor dansatori din Micherechi a avut mare succes în

rece vara a participat echipa Asociației Culturale „Unirea” din Viena, condusă de *Ioan Godja*, la Festivalul Castreșilor din Micherechi,

tat tinerii noștri pe scenă. Aplauzele publicului au dovedit succesul incontestabil al micherechenilor. Ansamblul nostru a fost compus din copii și adulți, care au conlucrat foarte bine în timpul programului. Ne-am bucurat foarte mult de această ieșire, care s-a realizat cu ajutorul unor organizații și persoane fizice. Ținem să mulțumim, și pe această cale, Autogovernării locale din Micherechi, Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, Fundației pentru Cultura Românilor din Ungaria, Coaliției Românilor din Ungaria, Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, întreprinzătorilor *Bondăr Attila, Ioan* și *Mihai Ardelean, Zoltan Ruja*,

Gheorghe Mihut și, bineînțeles, părinților copiilor dansatori, care au contribuit și ei la cheltuielile excursiei noastre.”

Directorul Casei de Cultură din Micherechi ne-a destăinuit și câteva proiecte concrete pe viitor cu românii din Austria. „De Sfintele sărbători de Paști ne plănuim să ieșim din nou cu tinerii dansatori din Micherechi în Austria, la o întâlnire a românilor de acolo. Urmează să concretizăm detaliile. Succesul tinerilor noștri întărește echipa în a lucra și mai mult pentru păstrarea acestor tradiții frumoase și pentru a le prezenta unui public cât mai larg atât în țară, cât și în străinătate.”

R. P.

ocazia Zilei Naționale a României, Asociația Culturală „Unirea” din Viena a organizat un festival, la care au invitat ansambluri românești din țara-mamă și din străinătate. Ca răspuns la participarea dansatorilor români din Viena la Festivalul Castreșilor din Micherechi din anul curent, Echipa de dansuri „Gheorghe Nistor” a luat parte la festivitățile organizate în capitala austriacă.

Din România, din zona Maramureșului a participat

mijlocul publicului român”, ne-a informat *Gheorghe Păcaș*, directorul Casei de Cultură „Gheorghe Dulău” din Micherechi, care a condus ansamblul la această întâlnire. „Tinerii noștri s-au simțit foarte bine la Viena. Ne-am bucurat că am avut ocazia să stăm două zile în capitala austriacă. Drumul a fost cam obositor, dar ajungând la fața locului, frumusețea orașului ne-a făcut să uităm toată oboseala. Echipa a fost cunoscută deja de gazdele programului, deoa-

unde am făcut cunoștință cu ei. Atunci ne-am înțeles că vom răspunde invitației lor și ne vom strădui să întreținem aceste legături și în viitor. Ne-a bucurat foarte mult că am fost primiți cu mult drag de gazde, și întregul public a fost foarte receptiv la ceea ce au prezen-

Concert de colinde la Szarvas

Zilele trecute, la Facultatea Tessedik Sámuel din Szarvas a avut loc un concert de colinde, susținut de studenții de la secția învățători și educatori de naționalitate română.. Concertul propriu-zis a fost precedat de o scurtă prelegere în care s-a subliniat originea română a colindelor. S-a explicat pe scurt că românii închinău imnuri religioase Nașterii lui Iisus Hristos. Acestea se numeau Călede, ceea ce a dat în limba română popularul cuvânt corindă iar în exprimarea literară a zilelor noastre colindă.

Concertul a avut loc în sala cabinetului minorității române și a cuprins nu numai colinde religioase închinăte Nașterii Mântuitorului lumii, dar și un recital bogat de poezii pe aceeași temă. Studentele de la învățători au acompaniat colindele cu fluierul, instrument clasic, ceea ce a dat un plus de frumusețe concertului de colinde religioase. Serbarea a

fost onorată de prezența cadrelor didactice, a studenților români și slovaci, precum și de *dr. Lentvorski Anna*, directoarea Institutului minorității românești și

slovace din cadrul Facultății Tessedik Sámuel din Szarvas. Concertul a fost pregătit de profesoarele *Andreea Létai* și *Lucreția Fluieraș*.

A.L.Crișan

Studentii de naționalitate română de la Școala Superioară de Învățători și Educatori „Tessedik” în tradiționalul concert de colinde românești. În imagine (de la stânga la dreapta): *Anica Nagy, Tabita Vaida, Frida Amalia Illés, Erica Cora, prof. Andreea Létai, Tünde Frank, Edina Szabó, Carol Gyenge, Zoltan Oros*. (Foto: L. F.)

ANII TINEREȚII

– Am 72 de ani și când am fost de 60 de ani soțul meu m-a părăsit și s-a dus la Domnul. A murit la vârsta de doar 62 de ani. Noi ne-am tras din familii sărace, numai două clase am avut amândoi. Atunci așa o fost... Dacă am vrut am mers la școală, dacă nu am vrut nu ne-am dus. O fost așa stare că poate n-am avut nici cu ce ne îmbrăca. Noi am fost opt frați la părinți și eu am fost cea mai mică, am fost șase fete și doi băieți, dar probabil pentru că am fost așa mulți Dumnezeu o avut grijă de noi și ne-o dat pâinea cea de toate zilele și nu am murit de foame. Măncam pituță făcută din mălai, că nu o fost grâu. Așa o mâncat toată lumea atunci nu numai noi. Sâmbăta tăia mama vreo găscă sau rață și ne făcea de mâncare să ne sature pe toți. Când am fost mică, am grijit de puii cei de găscă, pentru că am stat la marginea satului și am avut multe păsări. Când am fost mai mărișoară o trebuit să merg cu tata să-i ajut la lucru la semănat, la strâns de cartofi și la ce-o fost atunci. După ce am fost de vreo 15 ani m-am dus să lucru la găzdășag, la rărit, la sapă, la adunat. Iarna am cusut, am tors, am țesut și mergeam în șezătoare. Acum nu mai sunt așa lucruri cum o fost pe acele vremuri. Am umblat și la rișcaș la lucru, mergeam de dimineața de la ora 7 până seara. Ne-am dus 7–8 km desculți pe tolchiș și seara veneam cu tălpile toate moiote. Așa ne-am petrecut tinerețea dragă.

MÂNDRĂ
DE COPIII EI

– După ce ne-am cunoscut cu soțul meu, în 1956, ne-am luat și tot așa săraci am fost și când ne-am început viața împreună. Cum o fost așa o fost, pe atunci nu numai noi am fost săraci, așa o fost lumea. Dumnezeu ne-a binecuvântat cu 5 copii, 3 băieți și 2 fete, dar Nuța, una din fete o murit când o fost de 3 luni. Copiii i-am crescut cum ne-a ajutat Dumnezeu și îi dau laudă pentru toată binecuvântarea care ne-a dat. Noi de tineri am umblat la biserică și așa i-am crescut și pe ei, și toți cred în Dumnezeu. În '88 eu m-am predat Oastei Domnului. Și soțul meu când o trăit a fost ostaș al

O mamă și o bunică fericită

Interviu cu Ana Rocsin din Micherechi

„Sunt o mamă și o bunică fericită, îmi iubesc mult copiii și nepoatele, iar ei îmi răspund la fel. Mai mult decât atât, sunt tare mândră de ei”, ne-a mărturisit văduva **Ana Rocsin**, născută Cora din Micherechi. O mamă bună e ca o cloșcă, care adună puii în jurul ei. Așa face o mamă, care își pune sufletul pentru copii, așa trebuie să iubim și noi, pe toți deopotrivă și să ne punem sufletul pentru ei. Să fim exact ca o mamă bună

Alături
de soțul iubit

Domnului. Ne-am crescut copiii în cuvântul lui Dumnezeu, căci știm că el ne ajută întotdeauna. Familia mi-o fost sănătoasă, noi am lucrat, iar copiii i-am dus la grădiniță, la școală și atâta de cuminiți și de buni or fost, că niciodată nu am avut rușine din partea lor.

Când s-or apucat la școală, au fost tare înțelepți toți, au primit numai note bune și ne-au ascultat. Pe copiii mei îi cheamă: pe cel mai mare **Gheorghe**, pe ceilalți doi **Nuța** și **Tibi**, iar pe fată o cheamă **Maria**. Am fost întotdeauna mândră de ei și, cu toate că eu și tata lor nu am fost învățați, copiii noștri sunt toți cu școli și la casele lor. Când or fost la școală or dansat și la grupul cultural și toți au făcut școala aici, după care au făcut liceul românesc din Iula.

cu toți, și cu cei buni și cu cei răi; să nu facem deosebire, să-i iubim pe toți ca pe noi înșine.

Nană Ana într-adevăr este o mamă și o bunică bună și fericită. Are patru copii, cinstiți și „învățați”, cum zice ea, și așezați la casele lor. De la trei dintre copii are șase nepoate frumoase, cuminiți și inteligente, de care este extrem de mândră. Dar să o lăsăm să ne povestească ea despre asta.

rie. Am șase nepoate de la trei copii, de la fiecare câte două. Mi-e tare drag de ele, le văd ca pe Dumnezeu.

Gyurka, cel mai mare dintre copii, o făcut universitatea la Dobrițan și acum îi farmacist la noi în sat. Toți oamenii îl cunosc, îl respectă, îl iubesc și el îi iubește la fel pe sătenii noștri. Dumnezeu i-a binecuvântat

Bunica cu șase nepoate

ȘASE NEPOATE
FRUMOASE

– Toți copiii mei sunt credincioși și îl iubesc pe Dumnezeu, merg la biserică împreună cu familiile lor. Nepotuțele mele se și cuminecă de sărbători și numai bucurii am din partea lor. Când vorbesc așa de ele îmi vine tot să plâng de bucu-

pe el și soția lui cu două fete înțelepte. **Monica**, cea mai mare învață de psiholog, acum e în anul patru, iar cea mai mică **Ildikó** e în anul întâi la Universitatea din Seghedin, ea vrea să fie farmacistă ca tatăl ei. **Nuța** e profesor de fizică și matematică, o fost tare bun învățăcel și el, iar acum lucrea-

ză la Oficiul Muncii că o primit mai bună plată decât la școală. El stă la Iula cu familia lui. Fata cea mai mare a lui învață tot de psiholog, la universitatea din Seghedin, cea mai mică acum va termina liceul și se pregătește să fie profesor de franceză. **Maria**, fata mea, e învățătoare, a terminat facultatea la Dobrițan. Fata cea mare a ei, **Cristina**, învață de economist la universitatea din Seghedin, iar cea mică e în clasa a VII-a. Băiatul meu **Tibi** stă cu mine și el e profesor, dar el nu e căsătorit încă. Așa că eu nu am cuvinte să-i mulțumesc lui Dumnezeu cu ce familie m-a binecuvântat și cu ce nepoate. Așa săraci cum am fost eu și soțul meu și fără știință, cu două clase ale noastre, Domnul o lucrat în viața noastră și ne-o dat nepus de multă bucurie.

ÎMPREUNĂ
DE SĂRBĂTORI

– În tot anul, de praznicele mari, prima zi o sărbătorim aici împreună cu toții, de Sfintele Paști, de Rusaliu, de Crăciun și de ziua nașterii mele. Șaisprezece suntem odată la masă. De exemplu, eu toată săptămâna asta mă pregătesc pentru sărbători, pe când îmi vin copiii a colinda. Mergem la biserică, iar eu vin puțin mai repede acasă pregătesc masa și îi aștept să vină. Cam toți ajung la mine odată. Nepoatele stau în ușa și-mi zic: „Lăsa-mii gazdă-n casă” și după aceea îmi zic colinda:

„Ciucur, mugur dă mătășă
Lasă-mă găzdoie-n casă,
Că d-asară-s tot p-afară,
Cu botuța susuoară.
Dacă gazdă nu te-n crezi
Leși afară să ne vezi
Că suntem în haine verzi.
Și cu-n fir de busuioc,
Doamne dă-i gazdă noroc.
Și cu-n fir de iarbă creată
Pentru toți câți is în casă.”

După aceea vin în casă și îmi cântă „Nașterea Domnului”. Apoi ne așezăm cu toții la masă și înainte eu fac întotdeauna o rugăciune.

Și pentru că și anul acesta ne vom petrece Crăciunul împreună cu toții, ca în ceilalți ani, mă pregătesc și îmi aștept copiii, nurorile, ginerele, nepoatele mele pentru care nu am cuvinte să-i mulțumesc Domnului.

Anca Liana Crișan

„Cându iram ficior nîcu, părințâl'i a nîei mi pitricură la scul'iu...” Aceasta este prima propoziție în aromână pe care am citit-o și am reținut-o. Așa a început povestea mea de dragoste cu aromânitatea. Cu aromânimea. Cu armânamea. Era la vârsta adolescenței, după ce isprăvisem opt clase (ciclul primar și gimnaziul). Prima mea poveste de dragoste. Dragoste culturală. Începută cu un text aromânesc (urmat de un altul meglenit și de un altul istriot). Toate descoperite într-o cutie magică din pivnița Unchiului Aurel, fratele buniciei mele dinspre mamă, Silvia...

Era în vacanța de vară. După descinderea la Radna, cartier al Lipovei de dincoace de Mureș, a urmat o raită pe malurile Crișului Alb, în satul de obârșie al Moșului Vichentie, străbunicul ce fusese cătăna la Viena. Acolo, în casa mătușii mele Silvi, „varușana” mamei mele, în biblioteca „varușului” meu, am descoperit o „Antologie lirică aromânească” scoasă de Chira Iorgoveanu, într-o ediție îngrijită de un văr de-al nostru acuat la București, Ion Brad.

Iar în anul întâi de liceu, la Colegiul Moise Nicoară din Arad, în biblioteca ce avea peste treizeci și cinci de mii de volume, am găsit un

Grup de aromâni fotografiat de renumiții frați Manakia

tratat de dialectologie al Profesorului Ion Coteanu, întocmit pentru studenții la litere. Povestea de dragoste continua. După obligatoriile incursiuni în istoria lingvistică a dialectelor sud-dunărene, iată-mă aterizat de-a dreptul în inima savuroaselor texte dialectale. Le-am copiat pe nerăsuflăte. Parcă renășteam. Nu mi venea să cred ce descopeream dând târcoale comorii ascunse...

Am înțeles că ceva mai adânc decât înțelegeam mă atrăgea spre acest tezaur

cultural. M'am întâlnit cu primul abecedar aromânesc, „Protopiria” lui Cavaliotti, cu cronicarii macedoromâni, Ucuta și Daniil Moscopoleanul, dar mai vârtos, cu isvorul cel viu și de viață dătător al textelor în dialect. Cu lirica de dragoste, cu sentimentul înstrăinării, cu tradițiile arhaice, cu regulile extrem de dure, respectate cu strictete de acest popor crâncen, de eroi și semize. Credeți-mă, nu exagerez! Sunt frații noștri, dar mult mai dârji, mai neînduplecați, mai intransigenți decât suntem noi, cei de la Nordul Dunării.

Am dat peste o lume necunoscută mie, secretă, tănuită, interzisă. Cum interzis era orice excurs cultural în afara parametrilor ideologici impuși de totalitarismul comunist dincoace de Cortina de fier. Și, totuși, dincolo de granițele impuse nouă cu complicitatea Marilor Puteri, cu ajutorul lui Dumnezeu, prin căile pe care Pronia ni le-a descoperit pentru a putea supraviețui, am transgresat barierele artificiale și am coborât în cultura, istoria și viața nealterate, necontaminate de tăvălugul proletcultist, rămase intacte, așa cum le lăsase Bunul Dumnezeu pentru noi la sosirea vremurilor de bejenie spirituală, intelectuală, națională.

În acel timp mitic, sufletul meu, suspendat, s'a întâlnit cu armânamea, armânamea vruta mea: „leți, nî vrută tu pâlthire (la fereastră); Tu pâlthire ieși, nî vrută; Cânticlu a nîeu l'ascu-

randza” (fraga), „nîcă, aroașe” să'ntoarcă „Văsâlelu' (Împăratul) din cale”. Atunci, în vremurile înstrăinării de propriul nostru trecut, de propria noastră cultură, în viața mea a izbucnit bucuria deplină, de „ficior” curat, de vlăstar al Neamului meu, că „lilicea (floarea) Pindului” nu se va ofili, că multă vreme vom mai zbură (grăi) așa:

„Aidiți, gioni,
S'giucăm;
Giocu-aestu, armânescu,
S'lu anvițăm”.

Haideți, voi, toți care ați rămas juni în sufletele voastre, haideți să jucăm, bucuror, vesel, înfierbântat, ne-bunește, până la sfârșitul și pieirea lumii acesteia, până când va renaște din propria cenușe, până când mai putem răsufla, până când mai putem visa, până când mai putem zbura, până când libertate mai avem, haideți juni și mai puțin juni, haideți feciori și mușeate fete, mușetele scumpe, haideți să ne'ncingem într-o horă cerească, din-analtu până gios, din „țer” pe țărână și dincolo de ea, pe sub ea, pe-acolo unde dorm păpâni și moții noștri și să izbucnim în imn de slavă, de-odată cu ficiorii noștri nenăscuți, cu „nipotășii” nenăscuți, cu tot ce-a mai rămas să se nască din Adam și să săltăm și să jucăm cu foc, cu putere, cu frumusețe – cu mușuteață, până când vom risipi tot răul sub picioarele noastre și vom învia. Ca pasărea Phoenix. Cu Hristos împreună.

Armâname, armânamea mea multu vrută și chierdută...

Episcopul Sofroniu

Dor de frați, dor de mamă, dor de Țară

(Urmare din pag. a 5-a)

Și dacă Marele Mitropolit Andrei Șaguna și Marele Mecenat Emanuil Gojdu și Marele Caragiale și Toma Caragiu, dar și Branislav Nușici și Baronul Sina și Mocioneștii și alții și alții au dus faima neamului nostru de la sud de Dunăre departe, departe, apoi și noi ne-am lăsat vrăjiți de farmecul, miresmele, valurile de frumusețe și tinerețe neîmbătrânită, pe care poporul acesta de păstori, cărvănari și negustori le poartă în sine, ca o pecete a vredniciei dăruite lor de Dumnezeu.

În preajma Zilei Naționale a României, Iulă și Bichișul au purtat straie de sărbătoare, sărbătoare de păstori, ca la Sanmarina cântată de aromânul Dimitrie Bolintineanu. Sărbătoare frumoasă, mușată, de păstori,

picurari juni, feciori falnici, grămosteni și fărșeroți, muzăchieri și gopeșeni. Iar sufletele noastre și ele au îmbrăcat hainele albe, mușeate, ale fecoriei, ale bucuriei, ale sărbătorii, veștmintele horelor străvechi, jocurilor din bătrâni, dansurilor cosmice. Ne-am întors Acasă. La mama. „Măicuța bătrână cu brăul de lână” de care ne-a fost atâtă dor. Dor de mamă (dada mea). Ne-am întors Acasă, în Țara Românească, Armânia, Vla-hia Mare. În Patria noastră pierdută, care se întindea din Pind până în Maramureș, din Istria până în Transnistria, peste Dacia Felix și Dacia Ripensis și Dacia Mediterranea și Macedonia și Tracia. Acasă. Vă mulțumim.

† Sofroniu, episcop
Iulă, 14 decembrie 2006

Distincție pentru cantorul ortodox din Bichișciaba

Săptămâna trecută, pe 12 decembrie, naționalitățile din Bichișciaba au sărbătorit împreună. Cu ocazia Zilei Minorităților, slovaci, români, romii și polonezii au participat la o festivitate organizată de primăria orașului.

După cuvântul de salut al primarului *Vantara Gyula*, naționalitățile s-au prezentat cu câte-un program cultural-folcloric. Alături de spectacolele slovacilor, romilor și polonezilor, românii au oferit publicului poezii românești, prezentate de patru elevi ai Liceului „Nicolae Bălcescu” din Iula. Elevii au fost pregătiți de profesoara *Mariana Oros Martin*.

În mod tradițional, în cadrul acestei festivități sunt decernate și distincții pentru membrii acestor comunități. În acest an, românii din Bichișciaba au decis să-l distingă pe cantorul *Petru Jurca*, originar din Aletea, dar care deja de decenii de-a rândul slujește în biserica

ortodoxă din reședința județului Bichiș. Distincția a fost înmănată lui *Petru Jurca* de președintele autoguvernării românești *Gheorghe Gros*.

Ca încheiere, președinții autoguvernărilor minoritare și primarul au aprins lumânările coroanei de advent, ca semn de unitate în ajunul Crăciunului.

Autoguvernarea română a invitat apoi oaspeții români, printre care s-au aflat și *Aurelia Zmeu*, consilier la

Ambasada României la Budapesta, *Ioan Fodoreanu*, consulul general la Iula și *Radu Florea*, consulul din Seghedin, la o cină ținută la Restaurantul Party, unde elevii români au cântat colinde românești. La eveniment a participat și o mică delegație a Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, care are o colaborare strânsă cu românii și cu mai multe instituții din Bichișciaba. R. P.

Tradiționalul concert de colinde al apatenilor

Sâmbătă, 16 decembrie, la Apatu a avut loc cea de-a XI-a ediție a Concertului de Colinde, unde s-au întâlnit mai multe coruri românești din România și Ungaria. Manifestarea a avut loc cu sprijinul comun al Autoguvernării Românești din Apatu, Asociației Românilor din Apatu, Biseri-

cii Ortodoxe din localitate și al Asociației pentru Cultură, Spiritualitate și Dezvoltare a Relațiilor Transfrontaliere din Oradea, condusă de părintele *Origen Sabău*, parohul bisericii din Apatu. Corul bărbătesc „Psalmodia Varadiensis” din Oradea, condus de conf. dr. *Mihai Brie*, a venit și de această

dată pentru a fi împreună cu frații lor din Bihorul Unguresc. Prin frumoasele colinde autentice au încântat sufletul apatenilor și corul bisericii ortodoxe din județul Reșița, condus de preotul *Petru Berbentia* și însoțiți de renumita solistă *Zorica Savu*.

Dintre corurile românești din Ungaria au participat la concert Corul „Pro Musica” din Iula, instruit de maestrul *Gheorghe Fluieraș*, dar cu această ocazie dirijat de *Petru Stan*, grupul coral bisericesc din Săcal, condus de cantorul *Ioan Gui* și corul gazdă „Armonia”, condus de dirijorul *Gheorghe David*. Concertul a avut loc în biserica ortodoxă din Apatu, care a așteptat colindătorii îmbrăcați de sărbătoare cu bradul de Crăciun împodobit. La manifestare a onorat cu prezența *PS Episcop Sofronie* și un sobor de preoți, *Gyula Ferencné*, deputat în parlamentul de la Budapesta. Seara de colindă s-a încheiat cu o agapă frățească, unde s-au legat prietenii și s-a colindat.

J. Vmirjáncki

Zi de sărbătoare la pensionarii iulani

Orice om, fie el tânăr sau bătrân, își aduce aminte cu nostalgie de vremurile copilăriei, când se apropiau sărbătorile de Crăciun. Totul era un vis, cerurile se deschideau și parcă în locul fulgilor de zăpadă ningeau cu îngeri. Și noi atunci eram mai buni, mai puri sufletește, eram copii și uitam tot ce era rău în jurul nostru, încercând să privim lumea cu alți ochi. Parcă și astăzi auzim refrenele de colind ce răsunau peste sat în prag de seară și mirosul de cetină verde de la bradul împodobit care aștepta și el pe Moș Crăciun. Zilele trecute, în

pragul sfintelor sărbători de Crăciun, pensionarii români din Iula și-au adus aminte de vremurile ce au trecut. În acea zi de sărbătoare pentru pensionarii iulani, elevii claselor a cincea și a șaptea a școlii generale românești din Iula, instruiți de profesoara *Ana Secan*, le-a oferit celor prezenți un program de colinde și de umblat cu steaua. Pensionarii au răsplătit colindătorii cum se obișnuiește de Crăciun, cu daruri și cuvinte de mulțumire, după care au petrecut împreună o după-masă minunată cu cântece și colinde românești. A.L.C.

Colindatul, prilej de bucurie

Sărbătorile de iarnă deschid sezonul colindelor. Practicile tradiționale ale sărbătorilor de iarnă moștenite din cele mai vechi timpuri se desfășoară și în prezent în forme deosebit de variate, implicând participarea întregii colectivități, inclusiv a copiilor. Crăciunul concentrează o seamă de ritualuri și obiceiuri între care se remarcă, în toată frumusețea și prospețimea sa, colindatul.

Peste tot unde există suflare cu simțământ creștin, Crăciunul este una din cele mai importante sărbători religioase, este sărbătoarea Nașterii Domnului, prilej de bucurie, pace și liniște spirituală. Este o zi în care dăruim și primim multă iubire și căldură sufletească. Acest lucru se remarcă în entuziasmul cu care se fac pregătirile pentru Crăciun. Duminică, 17 decembrie, în sala

Centrului Cultural Românesc din Iula, sub patronajul corului „Pro Musica” ne-am putut bucura de un frumos program de colinde și cântece de Crăciun, românești, maghiare și germane. Elevele claselor V-VII, de la școala generală Imprim József din Iula, *Réka Kertész* și *Marta Kempf*, absolvente ale acestei școli – instruite de profesoara *Veronica Garami* – au prezentat publicului prezent cântece populare și de Crăciun germane, colinde tradiționale românești și colinde interpretate la fluier. Corul „Pro Musica”, dirijat în această zi de *Petru Stan*, a încântat sufletele auditorilor. Serbarea s-a încheiat cu o masă festivă de la care nu au lipsit tradiționalele sărmăluțe și șampania. La manifestare a onorat cu prezența *Ioan Fodoreanu*, consulul general al României la Iula. A.L.C.

Opinia cititorului

Zeama lungă, să ne-ajungă!

Fraților, vă spun din capul locului, că tare-mi place mie Internetul ăsta! Și cum mă plimbam eu zilele astea pe amintita rețea, am răsfoit din nou presa noastră de naționalitate, acordând același interes ambelelor „fetițe cu fundițe și rochițe” – *Foia Românească* și *Cronica*! Am eu așa o slăbiciune pentru amândouă, da' pe una parcă o simpatizez mai tare – ia ghiciți voi! Nici cealaltă nu mi-e mai vitregă, cel puțin din punct de vedere al dulcelui grai românesc în care e scrisă.

La rubrica „preferințe”, în vârful topului din totdeauna stă cocoțat și bătos, Editorialul! Cronicarii noștri tună și fulgeră în colectiv, ca de obicei, lucru care mă distrează de minune! Ei, e un fel de-a spune, un fel de răs-cu-plâns, pentru că ideea în sine nu e deloc amuzantă, după cum la fel de neamuzant e tonul formulării... colective! Vai, vai, tu, „Foia”! O să iei na-na la poponeață, pentru că ai guși cam spartă, și nenea, sau mă rog, tanti de la catedră o să-ți taie frumusețea piuitul – pardon, era să zic fondurile – și-ai să rămâi cu chiloțelii-n vine, spre marea bucurie și desfătare etno-europeană! Măi, ce chestie! Zice-așa, în Editorialul cu pricina: „Eventuala schimbare a sistemului legal, (păi cum mama dracului, până acu' o fost... ilegal?) de finanțare (...) a publicațiilor, este teama care duce la tonul jignirilor”. Na-ți-o frântă, că ți-am dres-o! Cineva tare și-ar mai băga codița în libertatea de opinie, sperînd oamenii în toată firea cu bau-baul cenzurii de tip moscovit! Mie însă mai degrabă îmi miroase a desființare, reformare în spiritul multilateral dezvoltat al unei ideologii decapitate de istorie, reducere la tăcere, mazilire, mă rog, tot rahatul tovarășesc pe care l-am servit zeci de ani!

Amintita „fetiță”, cam obraznică de felul ei cu tentații AȚRU, este totuși publicația noastră, a româ-

nilor, alături de sora ei, cuminte și docilă ca un bebeluș ce s-a scăpat în scutece. Ambele sunt finanțate de stat, lucru evident și foarte la locul lui, nu de sanchi, ci din respect față de minoritățile naționale și democrație. Ca atare, nu ne șade deloc frumos să ne păpăm unii pe alții-n văzul lumii, rămânând până la urmă flămânzi cu toții, așa, colectiv, ca pe vremuri! Editorialul cu pricina ne mai anunță că, după alegerile din martie 2007, AȚRU va continua aceeași linie. Ei, asta-i culmea echilibrului, să mergi pe linia trasată de AȚRU! Cu alte cuvinte, actualii noștri lideri sărbătoresc încă de pe acum victoria în alegeri pe frontul defunctei unități socialiste, asigurându-ne de o nouă „epocă de aur”! Mă rog, fiecare zice ce vrea și gândește după cum îl duce mintea, la urma-urmei libertatea cuvântului, de expresie și a presei sunt drepturi fundamentale garantate de Constituția statului maghiar. Matematica în sine este o știință foarte exactă, deși uneori face și ea mișto de cei mai slab pregătiți, demonstrând negru pe alb, că $2+2=5$! Așa că cel ce vrea s-o pună la treabă, să fie cu ochii pe ea... ori să-i schimbe regulile! Atacul lansat în Editorial la adresa unei ziariste, (vai, fetelor, ce dracu', nu vă știți spune pe nume?) mi se pare nefondat, pentru că cea în cauză n-a făcut altceva decât să spună lucrurilor pe nume, răsturnând olița etnică ascunsă sub pat ani de-a rândul, fără s-o mai golească din când în când! Ei, na, și ce-i cu asta, s-a spart capul cuiva sau v-a ridicat respectiva poalele?! Mai bine ședeți frumusețea la cafeluța și dulceța la care ați fost invitați civilizat, după care dădeați presei un comunicat comun și cu asta, basta! Hai să clarificăm o treabă: atât AȚRU cât și CDI, sunt de fapt niște instituții democratice ale statului de drept în care trăim, pentru care – eu, cel puțin – am tot respectul și considerația. Este însă

inadmisibil, că unii să le considere drept moșii proprii, unde funcțiile de conducere sunt atribuite automat câtorva „aleși” de soartă și de obște, cu mandate dinainte numărate. Nu m-aș mira dacă cumva s-or putea și moșteni, la o adică...

Mi-am adus aminte de cuvintele lui Ștefan cel Mare, din drama lui B.Șt. Delavrancea, „Apus de soare”: „...Moldova n-a fost a mea și nu-i a voastră, ci a urmașilor voștri și-a urmașilor urmașilor voștri, în veacul vecilor!”

Comunitatea românească din Ungaria este una, și toată suflarea trebuie tratată egal, fără a o diferenția în funcție de votul pe care l-a dat sau îl va da unuia sau altuia dintre candidați. Toți sunt oameni maturi, cu scaun la cap, ce merită respectul nostru, pentru că s-au angajat să facă ceva pentru comunitatea noastră. Evident, au fost învingători și învinși, ca la orice competiție sportivă, unde medaliile se împart după merit. Șmecherii se mai întâmplă și acolo, dar dreptul la replică este respectat, la fel și adversarul!

A amenința – fie și mai cu perdea – o publicație cu un bogat trecut în viața comunității românești din Ungaria, înseamnă mai degrabă atentat la cultură!

Ce-ar fi să nu se mai lăleie aceeași placă scârțâită cu alegerile din toamnă, nimeni nu vrea să vă sufle fotoliile! Asta-i zeamă lungă, de care te sature de la o vreme, obligându-te uneori să răgâi sau să scapi discret câte-un pârț îmbârligat la cotitura dintre două intestine! Eu aș zice să trecem la felul doi, pe urmă la desert și-n final să savurăm cafeluța amintită și dulceța pe care le-ați ratat cam de multe ori... Și dacă s-o mai nimeri și-un pahar de pălincă pe-aproape, eu unul nu mă dau în lături, că mă unge la inimă ca mierea! Acum, în prag de An Nou, eu vă doresc tuturor înțelepciune, sănătate și spor la treabă, la fel și noilor autogovernări românești (fără deosebire de naționalitate!) La Mulți Ani!

Ionică Lițiu din Chitighaz

În memoria unui slujbaş al comunității

Iustin Popovici, notarul-prim al orașului Julia

Iustin Popovici s-a născut în orașul Bichiș, în 1839, ca fiu al preotului ortodox român Simeon Popovici. În 1865 a intrat în serviciul orașului Julia. A îndeplinit mai multe funcții până când în anul 1873 a fost numit, de adunarea generală a consilierilor locali, în funcția de notar-prim al orașului.

Această funcție a îndeplinit-o până în anul 1905. Paralel a îndeplinit și funcția de viceprimar. Personalitatea lui a fost hotărâtoare privind evoluția orașului la sfârșitul secolului al XIX-lea. A inițiat și a luat parte la înnoirea infrastructurii orașului Julia: cum a fost introducerea apei potabile și a canalizării, construirea drumurilor, introducerea curentului electric. Funcționarea lui se leagă și de Palatul Justiției, Direcția Financiară (azi Arhiva Județeană), construită pe locul casei și a grădinii primnotariale, Liceul și Școala Civilă de Fete, Pavilionul Göndöcs (azi Muzeul Comemorativ Cohan), clădirea Asociației Teatrale Erkel Ferenc, reabilitarea piețelor Erkel și Kossuth, calea ferată dintre Julia și Simonfalva, proiectarea noului blazon și sigiliu actual al orașului. În octombrie anul 1905, Dutkay Béla, primarul Julei, a fost eliberat din funcție și, provizoriu, Popovici a condus orașul ca primar, până la moartea lui. Oboseala în munca pentru îmbunătățirea orașului a fost răsplătită de Francisc Iosif I. cu medalia „Crucea de Aur cu Coroană”. Din păcate, în ultima perioadă a vieții sale, funcția dublă – prim notar și primar – i-a dăunat, și la 21 decembrie 1905 s-a stins din viață la vârsta de

doar 66 de ani. Colapsul cardiac l-a ajuns muncind în biroul de primar. Adunarea generală a orașului, la 23 decembrie 1905, a ținut o zi comemorativă și l-a declarat decedatul orașului Julia – așezat pe catafalc în biserica ortodoxă din Biserica Orașului Mare Românesc din Julia – acoperindu-l cu drapelul orașului.

Pe lângă slujirea comunității orașului, de la bun început și-a slujit neamul românesc și credința ortodoxă.

A fost organizatorul și conducătorul Corului Vocal Român din Julia, fondatorul cercului literar din Orașul Mare Românesc din Julia, organizatorul însușit al vieții culturale românești julane. Donator cu sume de bani pentru sprijinirea vieții culturale române din Julia. A participat la alegerile de deputați pentru Sinodul eparhial arădean.

Nu e ușor să enumerăm momentele activității de 42 de ani a lui Iustin Popovici, dar trebuie să declarăm, că azi nu prea știu cetățenii orașului Julia – fie român sau maghiar – cine a fost această personalitate. Din păcate, azi nici mormântul lui nu se mai găsește în cimitirul Orașului Mare Românesc, unde a fost așezat la loc de veșnicie. Vestita și valoroasa monografie a orașului Julia, numită „Monografia Scherer” îl amintește o singură dată, fără să fie amintit însă și în apendixul de nume a cărții.

Totuși, mulțumind unor cercetători români, ca de exemplu doamna Elena Csobai, sperăm că personalitatea lui Iustin Popovici va fi cu timpul tot mai cunoscută în orașul Julia.

Autogovernarea Românească din Julia, la adunarea generală a consilierilor locali, a inițiat ca o stradă din cartierul Orașul Mare Românesc să poarte numele lui Iustin Popovici, iar fotografia lui să figureze în galeria de portrete a primarilor orașului Julia.

dr. Gheorghe Ruja

Când femeile sărbătoresc bărbații

S-a împlinit un an de la înființarea Asociației Culturale Române Mihai Purdi din Otlaca-Pustă. Aniversarea s-a sărbătorit în 2 decembrie a.c., cu un program numit: „Balul bărbaților”.

Localnicii și câțiva fii ai Otlăcii, care trăiesc în alte părți, am așteptat această zi cu nerăbdare și cu mari speranțe. Și nu ne-am înșelat! Programul acestei seri a fost bogat și variat.

Ne-am întâlnit în jurul orei 18.00, la casa de cultură a satului. La intrare am fost întâmpinați de două fete îmbrăcate în port popular românesc și onorați cu un păhărel de țuică. În sala mare, mesele au fost aranjate în formă elegantă, cu locuri rezervate pentru oaspeți. Scena a fost împodobită cu cadourile pentru tombolă, iar muzicanții și-au pregătit instrumentele. Cina a fost gătită în ceaun de către „șefii” petrecerii, *Cioropici și Karancsi*. Întregul program al seratei a fost bine organizat de către două Eve, membrele Asociației: *Eva Bocior Karancsi* și prietena ei din Bichișciaba. Programul a fost deschis cu un recital de poezii. Apoi fete și băieți tineri din Otlaca au servit mâncarea gustoasă și bogată. Aici a urmat un eveniment neașteptat: fiecare

bărbat a primit un mic cadou împachetat elegant. După cină a început vânzarea-cumpărarea biletelor de tombolă.

Muzica a fost convenabilă și pentru publicul tânăr și pentru cei mai vârstnici. Într-un timp, bărbații au primit o sarcină obligatorie: să completeze un test de personalitate. Completarea s-a făcut într-o atmosferă bună, veselă. Apoi au urmat aprecierile. Anunțarea rezultatelor au fost primite cu aplauze, iar publicul a bufnit în râs. Dansul și tragerea tombolei s-a repetat din oră în oră. Printre tombole au fost multe obiecte primite ca donație personală și ca donație de la Asociația noastră, de la Asociația Culturală Română din Medgyesegyháza, de la Biserica Evanghelică locală și de la prieteni din România.

Cu mare satisfacție putem constata că petrecerea a fost foarte reușită. Iată câteva date care dovedesc acest lucru:

– programul a fost onorat de prezența lui *Tolnai Péter*, președintele Comisiei pentru Minorități din cadrul Consiliului Județean Bichiș și de *Gheorghe Șimonca*, primarul satului;

– efectivul publicului a fost peste 120, sosind oas-

Primarul Gheorghe Șimonca, înconjurat de tinerii din sat

peți din Újkígyós, Szabadkígyós, Medgyesegyháza, Chitighaz, Aletea, Julia, Bichișciaba și bineînțeles mulți localnici;

– suma adunată din vânzarea tombolei și din donațiile particulare este peste o sută de mii de forinți, sumă care va fi oferită pentru continuarea lucrărilor de renovare a bisericii ortodoxe din sat.

În încheierea programului, participanții au hotărât în unanimitate: „balul bărbaților” o să devină o tradiție anuală.

Noi, cei care prin datoria și menirea de viață ne-am îndepărtat de Otlaca-Pustă, totuși suntem fideli și mândri de originea noastră. Cu bucurie, cu dragoste ne reîntoarcem și petrecem acolo clipe, ore sau zile frumoase și de neuitat. Din partea mea: sincere mulțumiri otlăcanilor!

Ana Crișan

Din colindele românilor din Ungaria

Sus la poarta raiului

Sus la poarta raiului,
florile d'albe,
șede Maica Domnului,
florile d'albe,
și plânje și suspină,
florile d'albe,
și plânje și suspină,
florile d'albe,
și mărg fiii ș-o întreabă:
florile d'albe,
– De ce plânj,
măicuță dragă?
florile d'albe.
– Cum n-oi plânje,
fiii mnei,
florile d'albe,
că sunt oameni
pă pământ,
florile d'albe,
nici dă spală,
nici să roagă
florile d'albe,

dă Dumnezeu
hulă poartă,
florile d'albe.
Nu să tem ii
că-i trăznește,
florile d'albe,
și pă tăț îi prăpădește,
florile d'albe,
Dânt-on fir dă busuioc,
florile d'albe,
dă-i, Doamne,
gazdii noroc,
florile d'albe.

Recitat:
Dânt-on fir
dă iarbă creată,
dă-i, Doamne,
gazdii viață,
și la tăț cât îs în casă!

(Culegere de
Gh. Flueraș, Micherechi)

Bunici...

Oaspeți și localnici...

...și toate generațiile au sărbătorit împreună

Sărbătorile de iarnă la români

Lungul ciclu care începe la Sfântul Nicolae (Sânnicovă) și se termină la Sf. Ioan, cunoscut ca „Sărbătorile de iarnă” este încărcat de obiceiuri și tradiții. Ele sunt sărbători ale vechii religii solare, peste care s-au suprapus elemente de cult roman și care au fost îmbrăcate în haina creștinismului. În trecut, străbunii noștri sărbătoreau cu precădere la solștiții și la echinocții, întrucât religia lor era de natură solară. Puțini dintre noi știu că sărbătoarea Crăciunului este foarte veche.

Originea sărbătorilor de iarnă

La 21 decembrie are loc solștițiul de iarnă, când Soarele are cea mai joasă orbită. Din acest moment, Soarele începe să crească și din „moș” cum era, începe să „întinerească”. Solștițiul de iarnă era deci sărbătoarea Soarelui divinizat.

Ca și la echinocții, era împământat obiceiul urcării pe munte, cu torțe aprinse, la răsăritul Soarelui. Pe vârful muntelui, oamenii se închinau Soarelui aducând rugăciuni dumnezeilor neamului nostru. După aceasta se petrecea cu foc, în cântece și jocuri, până la apusul Soarelui când oamenii coborau către case.

După cucerirea romană a unei părți a teritoriului locuit de daci, peste substratul autohton s-a așezat cel roman legat de Sărbătorile de iarnă. Romanii sărbătoreau în această perioadă Saturnaliile și Calende de ianuarie.

Saturnaliile (17–23 decembrie) erau o sărbătoare închinată zeului Saturn și soției sale Ops, care personifica rodnicia pământului. Cronos-Saturn a fost identificat de antici cu Zamolxe. Saturn este comparat de Ovid Densușianu cu bătrânul nostru Crăciun.

La Saturnalii, orice respect față de lege și moralitate dispărea complet. Petrecerile de carnaval se țineau

lanț, iar stăpânii serveau la masă pe sclavi. În întregul imperiu roman ordinea era răsturnată. Tot atunci se sacrificau porci, iar capetele lor se puneau pe altarul zeului Saturn.

Calende de ianuarie marcau începutul anului, fiind sărbătoarea cea mai venerată la romani. Se făceau daruri reciproce și oamenii își transmiteau urări. Darurile pe care le primeau prevesteau cum va fi anul pentru persoana respectivă. De aceea, se ofereau dulciuri, fructe dulci sau bani ca să aibă un „traie dulce”. Se împărțeau ramuri verzi de laur sau palmier numite strenae, pe care erau prinse daruri (smochine, turtă dulce). De acest obicei este legat la români obiceiul Sorcovei.

Tot soldații romani au adus cu ei cultul lui Mithra, care se sărbătorea exact la 25 decembrie ca Sol Invictus (Soare invincibil). Cultul lui Mithra ajunsese să fie recunoscut ca religie de stat în vremea lui Aurelian. Elemente ale acestuia s-au suprapus însă la daci peste cultul solar strămoșesc, o dată cu cucerirea romană.

Creștinismul a păstrat vechile date ale sărbătorilor creștine, dar în locul zeilor a rânduit treptat sfinți creștini. Era greu să-i faci pe oameni să renunțe la obiceiurile părinților lor. Toți zeii păgâni au fost înlocuiți cu sfinți creștini.

Ignatul și simbolistica porcului

Pe 20 decembrie e Ignatul, când se spune că porcii se întristează aflând că au să

fie tăiați. Ignatul le șoptește la ureche: Porc gras o măciucă-n cap/Și te culcă-n pat. O dată sacrificat, porcul este pârlit în rug de paie.

Este un obicei străvechi care atestă originea numelui de Ignat care derivă de la ignis, adică foc. Porcul este o încarnare a spiritului recoltelor, iar sacrificiul său are la origini funcție fertilizatoare, de sporire a belșugului. La Saturnaliile romane era închinat zeiței recoltelor, Ops, soția lui Saturn.

În fruntea porcului se face o cruce, iar copiii se ung cu sânge pe față spre a fi rumeni și sănătoși ca porcul tot anul care va urma.

Ajunul Crăciunului

Numele de ajun vine de la a ajuna, întrucât cei bătrâni obișnuiesc să țină post negru în această zi, ca și în ajunul Bobotezei. În noaptea Ajunului, copiii umblă cu colindul, căpătând colindețe, mere și nuci în traistele pe care mamele lor le-au pregătit din timp.

Toate acestea se dau pentru sufletul celor morți, pentru sănătatea celor vii și pentru roade bogate. În dimineața ajunului, femeile fac turtă de foi de plăcintă, le coc pe fierul de plug ori pe alt fier, le ung cu miere, pun deasupra grâu fiert și le împart cu o lumânare aprinsă.

Crăciunul – sărbătoarea de căpetenie

Crăciunul înseamnă pentru noi nașterea Domnului. Inițial, Crăciunul se sărbătorea la 6 ianuarie, care e azi Boboteaza. Botezul semnifică nașterea spirituală a

Mântuitorului. Fixarea Crăciunului la 25 decembrie s-a făcut în secolul IV. Prima dată, Crăciunul s-a sărbătorit la această dată la Roma, în 354 e.n., apoi la Constantinopol în 375, iar apoi în Antiohia în 386. Stabilind Crăciunul la data de 25 decembrie, după solștițiul de iarnă, biserica a reușit să se facă uitată nu numai sărbătoarea Soarelui divinizat și a Saturnaliilor, dar și pe cea a Calende de ianuarie, întrucât Crăciunul marchează și Anul Nou bisericesc. Mult timp, Anul Nou a fost sărbătorit la 25 decembrie. În Franța, abia în 1564 s-a sărbătorit la 1 ianuarie. La începutul creștinismului, Soarele era atât de adorat, încât pentru a se impune, noua religie a trebuit să-i transfere lui Iisus atribute solare.

Ce cred românii despre Crăciun și Anul Nou?

Sărbătorile de iarnă reprezintă un moment foarte special în viața fiecăruia dintre noi. În fiecare familie există obiceiuri legate de aceste sărbători sfinte, care sunt transmise cu sfințenie din generație în generație. În tradițiile sărbătorilor de iarnă, în sânul familiei, este mult basm, poezie și dragoste. Cine vrea să cunoască sufletul românului, e de ajuns să intre în casa lui, mai ales iarna. Va vedea atunci cum el se închină cu fața la Răsărit, de unde vine lumina, își face semnul crucii înainte și după mâncare, sau cum înainte de a tăia pâinea femeia face peste ea, cu cuțitul, semnul crucii de trei ori.

Tradiții și obiceiuri

Suntem un popor bogat spiritual. Multe tradiții și obiceiuri de o rară frumusețe și de o deosebită valoare spirituală, sunt concentrate în jurul celor două mari sărbători de iarnă: Crăciunul, adică Nașterea Domnului Hristos și Anul Nou. Am moștenit de la strămoșii noștri romani sărbătoarea Anului Nou împodobită cu

o mulțime de datini. La acestea s-au adăugat poezia și legendele păstorilor daci din Munții Carpați.

În afară de acestea mai există obiceiurile calendaristice răspândite la toți românii. Obiceiurile și tradițiile legate de sărbătoarea Crăciunului și de cea a Anului Nou sunt cele mai răspândite. Printre obiceiurile și tradițiile românești păstrate și transmise de-a lungul tim-

pului amintim: colindul de „Bună dimineața”, steaua, plugușorul, sorcova, viclei-mul, jocuri cu măști (turca, cerbul), teatrul popular, dansuri specifice anumitor zone. Pe lângă acestea și o seamă de practici și superstiții care își au originea în miturile străvechi creștine.

Semne și credințe

Sărbătorile de iarnă sunt un prilej de bucurie pentru oricare dintre noi. Bătrânii spun că anumite întâmplări legate de aceste sărbători au anumite semnificații. Nici anumite semne legate de vreme nu sunt ignorate. Acestor întâmplări le este acordată o importanță deosebită în anumite regiuni. Se spune că nu este bine să porți pantofi noi în seara de Crăciun; copiii care se nasc de Crăciun sau de Anul Nou sunt mai norocoși; dacă faci baie în ziua de Crăciun vei fi curat tot anul, dar nu este bine să te speli în prima zi a anului nou; se mai spune că nu este bine ca între Crăciun și Anul Nou să coși, să tricotezi sau să speli rufe.

În prima zi a Anului Nou nu este bine să împrumuți bani, deoarece se spune că vei da bani tot anul. Este semn rău dacă strănuți în seara de Anul Nou, la fel și dacă spargi ceva. Nu este

bine să mănânci pui în seara de Anul Nou, în schimb aduce noroc să mănânci carne de porc sau linte. Este bine ca în seara de Anul Nou să lași o lumină aprinsă până a doua zi, se spune că vei avea tot anul luminat. În dimineața de 1 ianuarie se pun bani de argint în apa cu care se spală membrii familiei. Culoarea cea mai aducătoare de noroc și pe care este bine să o purtați în noaptea de Anul Nou este roșu. Tot în noaptea dintre ani este bine să ai bani la tine, astfel vei avea bani tot anul. Acel obiect pe care îl ții în mână de Anul Nou, la 12 noaptea, sau cel pe care pui mâna imediat după ora 12 va fi cel mai important plan al vieții tale în anul care vine. Dacă ții bani în mână, vei merge bine cu banii tot anul, dacă îți ții iubita de mână, îți va merge bine cu dragostea tot anul, dacă ții paharul în mână, va fi un an vesel. Este bine ca de Anul Nou să îți pui o dorință, ai șanse mari să se îndeplinească. Pentru cei îndrăgostiți este bine ca și de Crăciun și de Anul Nou să aibă în casă vâsc. Aduce ghinion să pui pe perete calendarul înainte ca noul an să înceapă și să întorci fila de calendar înainte ca ziua sau luna să se încheie. Primul om care va trece pragul în prima zi din noul an va influența tot anul. Persoanele blonde sau roșcate aduc ghinion, persoanele

brunete aduc noroc, la fel și prima persoană care va suna sau va bate la ușă în prima zi din noul an trebuie primită. Dacă prima persoană care va intra în casă e femeie – va fi un an prost, dacă e bărbat – va fi un an norocos. Este bine ca pe 1 ianuarie să purtați ceva nou.

Dați de pomană!

Ai noroc în această perioadă dacă: răstorni cutia cu chibrituri, dacă verși vin pe masă, dacă îți ții urechea, dacă dai de pomană, dacă atingi cocoașa unui cocoșat. Superstiții legate de vreme: dacă începutul lunii decembrie va fi geros, bătrânii spun că așa va fi vremea zece săptămâni înainte; când câinii latră la lună, se anunță ger mare; dacă iarna aceasta este grea, anul ce urmează va fi un an mănos; zăpada multă și gerul din decembrie vestesc grâu și bucate din belșug; dacă la începutul lunii noiembrie a plouat, se spune că săptămâna Crăciunului va fi gerasă; zăpada multă de pe pomi vestește muguri puțini pe pomi în primăvară; dacă luna ianuarie va fi caldă, atunci anul ce urmează nu va fi mănos. Dacă în ziua de Crăciun cerul este senin atunci anul ce vine va fi un an roditor, iar dacă bate vântul de Crăciun, se anunță un an cu ghinion.

A.L.Crișan

Curiozități din lumea largă

Care este cel mai mare continent?

Asia, având o suprafață de 44 milioane km pătrați, este totodată și cel mai populat continent, având 3 miliarde de locuitori.

Cum a ajuns viața pe insule?

O parte dintre ele erau cândva legate de continent iar în momentul separării, viața era deja prezentă pe acestea. Cealaltă parte s-a născut în mijlocul mării și al oceanelor în urma unor erupții vulcanice sau cutremure de pământ. Păsările de mare au transportat semințe prinse pe penele și picioarele lor sau le-au înghițit și apoi le-au eliminat prin excremente. De asemenea, unele animale și plante au fost aduse de curenți. În acest mod, pinguinii-imperiali ar fi putut fi aduși pe insulele Galapagos de curentul Humboldt. Insectele, moluștele și reptilele au ajuns pe insule purtate de crengi sau bucăți de lemn plutitoare. Astfel, șopârlele ar fi putut coloniza anumite insule.

Care este efectul Curentului Golfului (Gulf Stream)?

Acest curent cald pornește din Antile și traversează Oceanul Atlantic, aducând apele tropicale până în Europa. Din acest motiv, țărâmul nord-vestic al Europei nu prezintă formațiuni de gheață pe durata iernii. În schimb, zona de litoral a Statelor Unite și Canadei este blocată de ghețuri.

Ce s-ar întâmpla dacă ghețurile s-ar topi?

În cazul topirii ghețurilor planetei, care conțin aproximativ 25 milioane de km cubi de apă, nivelul mărilor și al oceanelor ar crește cu aproximativ 60 de metri și toate orașele aflate pe țărmuri s-ar scufunda.

Care este cel mai rapid ghețar din lume?

Ghețarul Quarayaq, din Groenlanda, poate parcurge pe zi, între 20 și 24 m, fiind astfel cel mai rapid ghețar din lume. Ghețarii de munte sunt mult mai lenți.

Care este dimensiunea celui mai mare aisberg cunoscut?

Descoperit în anul 1956, el se întinde pe o suprafață de 31 000 km pătrați (echivalent cu o suprafață mai mare decât cea a Belgiei). Pe porțiunea cea mai lungă măsoară 330 km și aproape 300 km în partea cea mai lată. Acest aisberg s-a desprins dintr-o platformă de gheață din Antarctica.

Care este punctual oceanic cel mai adânc al planetei?

Situat la 11 034 m, Groapa Marianelor din Oceanul Pacific este cel mai adânc punct oceanic. O bilă din oțel cu o masă de 1 kg aruncată în apă deasupra acestui punct face mai mult de o oră pentru a ajunge la fund.

Cum treceau vechii navigatori din Oceanul Atlantic în Oceanul Pacific?

Pentru a trece dintr-un ocean în altul, navele de odinioară trebuiau să înconjoare capul sudic al Americii de Sud și să străbată Strâmtoarea Magellan sau să treacă pe la Capul Horn. În prezent, ei străbat canalul Panama, deschis în 1914, ce traversează istmul Panama și leagă Atlanticul de Pacific.

Care este originea numelui Oceanul Pacific?

Numele oceanului se datorează lui Magellan, oceanul fiind explorat de acesta pentru prima oară în anul 1520. Venind din Atlantic, în urma traversării strâmătorii care astăzi îi poartă numele, Magellan a ajuns într-o mare atât de calmă, încât a numit-o Pacifică.

Care este cel mai mare deșert de sare al planetei?

Situat la o altitudine de aproape 3 600 m, pe întinsele podișuri ale Boliviei, deșertul Salar din Uyuni este cel mai mare deșert de sare, întinzându-se pe 10.000 km pătrați.

Misterul lui Columb, pe cale să se risipească

Oamenii de știință sunt pe cale să destrame misterul legat de existența exploratorului Cristofor Columb și a locului în care acesta a fost înhumat. Despre Columb se cunosc puține lucruri. Se știe că a descoperit America și că era fiul unui țesător genovez. Din cauză că documentele referitoare la nașterea și copilăria sa au fost distruse, iar scrierile sale par mai degrabă să ascundă decât să releve adevărul, istoricii și-au pus până în prezent mari semne de întrebare asupra originii lui Columb. O bună parte din datele sale biografice rămân încă învăluite de mister. Locul unde a fost înhumat a reprezentat obiectul unei dispute timp de peste un veac între orașul spaniol Sevilla și Republica Dominicană, fiecare dintre părți susținând că este posesoarea unui mormânt al lui Columb. Un grup de gene-

ticieni din Spania, Italia, Germania și SUA a realizat recent un test ADN asupra unor probe prelevate de la osemintele din presupusul mormânt al lui Columb din Sevilla și cele provenind de la rămășițele fratelui și fiului marelui explorator. Rezultatele oficiale ale testului ADN vor fi date publicității luna aceasta, când se vor comemora 500 de ani de la moartea lui Columb. Însă savanții din Italia susțin încă

de pe acum că nu există dubii în ceea ce privește autenticitatea osemintelor din Sevilla. În schimb, autoritățile Republicii Dominicane au refuzat să pună la dispoziția cercetătorilor probe din mormântul unde afirmă că ar fi fost înhumat Columb, de teamă că, dacă testul va arăta că acesta nu este adevăratul mormânt, ar putea scădea semnificativ atracția turiștilor pentru această destinație.

Ginghis Han, cuceritorul

Mongolul Ginghis Han, fondatorul unui imens imperiu ce cuprindea mare parte din Asia, Orientul Mijlociu și Europa de Est la începutul secolului al XIII-lea, este artizanul mondializării, relatează China Daily.

„Noi credem că mondializarea înseamnă să vinzi Coça-Cola la Calcutta.

Însă cercetătorii afirmă că acest proces a început în

urmă cu 800 de ani, în perioada în care Ginghis Han și-a clădit imperiul”, scrie cotidianul, citând din opiniile unora dintre cei peste 50 de cercetători din China, Mongolia, Rusia, Japonia și SUA, participanți la un simpozion organizat cu prilejul aniversării a opt secole de la crearea imperiului mongol.

Grație cuceririlor sale,

Ginghis Han a fondat „cel mai vast imperiu unificat din toate timpurile”, în cadrul căruia s-au dezvoltat relații comerciale și culturale similare celor existente în zilele noastre, trasând conceptele mondializării: „mișcarea spațiului și a timpului și eliminarea frontierelor”, a explicat Hao Shiyuan, de la Academia chineză de științe sociale.

MUNCA

Munca l-a creat pe om, dar nici lenea n-a omorât pe nimeni.

Lenea-i sănătate curată.

Ce poți face azi, nu lăsa pe mâine, lasă pe poimâine. Ori se uită, ori nu mai este nevoie.

Lucrarea ce se termină în 30 de zile nu merită să te ocupi de ea.

Numai cine nu muncește nu greșește. Cine nu greșește merită să fie premiat.

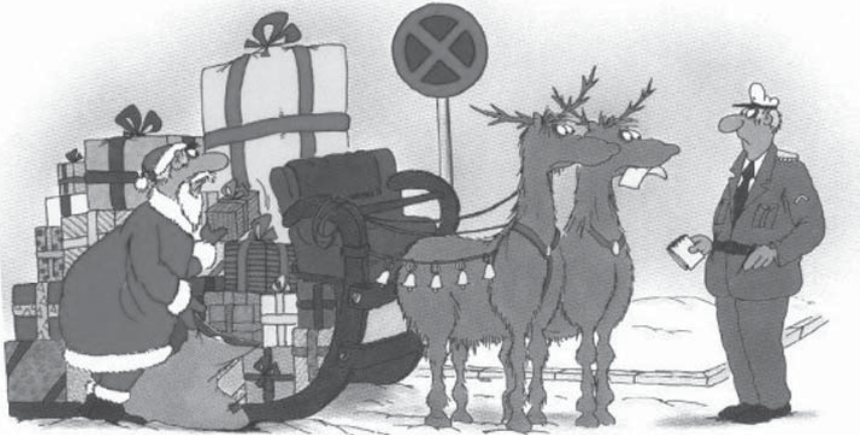

Nouă nu ne este frică de muncă, fiindcă știm să ne ferim de ea.

UMOR

Nu te speria, aici
nu te găsește nimeni !

Încă și Moș Crăciun trebuie să respecte regulile de circulație

Toma Caragiu

Toma cu cimpoiul

Aho, aho copii și frați, stați puțin și m-as-cultați. Mai lăsați paharele, nu schimbați canalele, Și pe unu și pe doi cântă Toma din cimpoi.

Cum de ce am venit cu cimpoiul? Păi buhaiurile sunt ocupate cu plugușorul și pe urmă mi-a spus mie cineva că e bun și cimpoiul. Colinzi cu el, mai pe aici, mai prin turnee, și colo, și dincolo. E mult mai avantajos decât cu ONT-ul că nu pleci pe banii tăi. Cu cimpoiul pleci prin virament. Și dacă mai schimbi acolo niște bemol peste diurnă, poți să-ți aduci și cutie pentru cimpoi – Opel.

Ai cimpoi, ajungi urgent din piața chibrit într-o piață persană. N-ai cimpoi, *tot pe loc, tot pe loc, tot pe loc, pe loc, pe loc*. Tu cu strigatul, alții cu plecatul...

M-am gândit să m-apuc să compun la cimpoi și muzică ușoară, o basanova pentru cimpoi și Dan Spătaru. Și dacă ia premiu la Mamaia, ce mă fac? Nu mă bag, nu... Nu-i de mine. Găsesc eu mai bine patru sau cinci colegi cimpoieri cu părul până peste burduf și fac o formație, „The Cimpoy”, cu „y”. Cimpoaie electrice cu re-

clamă la telepublicitate! *Astă seară la Savoi concertează „The Cimpoy”!*

Dacă ne vede și un regizor de film, coproducția e gata. „Angelica și cimpoiul”, premiul Oscar pentru cel mai bun cimpoier eastman color al anului.

Ei și... Nu, nu... Mai bine găsesc o rimă la cimpoi și fac poezie modernă: „Angoasa cimpoiului, versuri albe și negre. Optzeci de rime absconse pe cap de locuitor, volumul fluviu.” Și dacă găsesc un affluent la o editură ne vârsăm în marea fondului literar și toate drumurile trec pe la cec.

Bun, bun... Ce bine e, când cineva, acolo sus, te iubește. Uite, o colegă de-a mea, tot colindătoare, a sorcovit un tovarăș care dă domn o doamne, aprobări pentru diverse și i-a dat: trei mere în plus la încadrare, nuci și o butelie direct din deposit, covrigi și cizme mușchetari din import, și o portocală pe care să o culeagă de la fața locului cu delegație de serviciu.

Că și ea săraca de urat i-a tot urat, până când s-a înserat și-au cântat în cor, ei doi, această noapte e pentru noi, versul doi, solo cimpoi...

Tratamentul tăcerii

Un bărbat și soția lui aveau probleme acasă și și-au aplicat tratamentul tăcerii. La un moment dat, bărbatul și-a dat seama că în ziua următoare avea nevoie ca soția sa să-l trezească la ora 5.00 pentru un zbor de afaceri. Nedorind să fie primul care să rupă tăcerea, a scris pe o bucată de hârtie: „Te rog să mă trezești la ora 5.00” și a lăsat biletul unde știa că soția sa o să-l găsească. În dimineața următoare, bărbatul se trezește și descoperă că este ora 9.00 și că a pierdut avionul. Furios, tocmai se pregătea să se certe cu soția lui că nu l-a trezit, când a observat un bilețel lângă pat: „Este ora 5.00. Trezește-te!”

Legende Trabantului

Cum găsești piesele care-ți cad din Trabant pe drum? Urmărind un alt Trabant.

A apărut un model nou de Trabant, cu patru pedale: Una pentru ambreiaj, una pentru frână, una pentru accelerație și una pentru umflat airbag-ul.

Ce e scris la pagina 39 din manualul Trabantului? Orarul autobuzului.

Ce înseamnă un Trabant pe vârful unui deal? O minune.

Dar două Trabanturi pe vârful unui deal? SF.

Dar trei Trabanturi pe vârful unui deal? Un loc ciudat pentru amplasarea unei uzine Trabant.

De ce se pot face 150 000 km cu aceleași cauciucuri la roțile din față ale Trabantului?

Pentru ca sunt mereu la un metru deasupra șoselei, ridicate pe mașina de depanare.

Ce s-a întâmplat când vedeți un Trabant dezmembrat într-o mie de bucăți?

A sunat telefonul șoferului și era pus pe vibrații.

Cum se numește un Trabant cu turbo? Uscător de păr.

Care este asemănarea dintre un Trabant și un prezervativ?

Ambele blochează circulația.

Gheorghe, țăran cultivat

Vine televiziunea la Gheorghe și-l întreabă:

– Mă bade, ia spune tu, ce faci toată ziua?

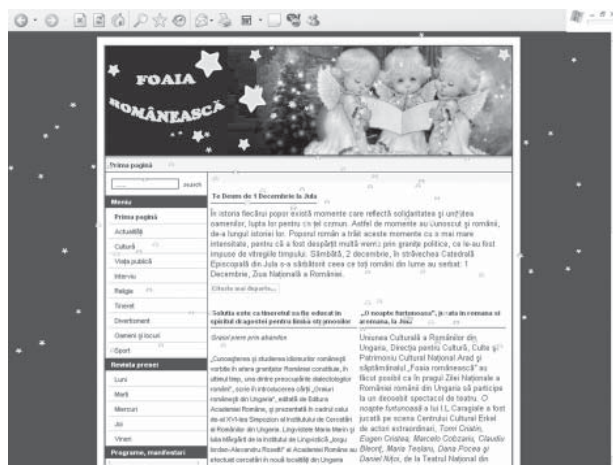
– Păi, mă scol la 5, rânesc la vaci, vin în casă și rad o pălincă.

– Măi bade, uite ca să arătăm că țăranul român este cultivat în loc de rad o pălincă spui că citesc o carte.

– Dimineața mă scol la 5, rânesc la vaci, vin în casă și citesc o carte. După-amiază fac io ce fac, mai citesc o carte, asta până mă întâlnesc cu prietenii și mergem împreună la bibliotecă și citim acolo la cărți până seara când vin muierile să ne ia acasă.

Pagină web în haine de sărbătoare

În pragul sărbătorilor de iarnă, și ediția on-line a săptămânalului nostru a îmbrăcat haine noi. Citiți-ne și pe internet, unde la rubrica „revista presei” vă oferim zilnic știri și informații interesante despre lumea românească.

Să ne trăiți!

Casa-n care am intrat
E de binecuvântat,
După legea creștinească
C-ați primit colinda noastră!
Fă-ți de grijă, gazdă bună,
Să-mpletești altă cunună,
Din firuț de măieran
Să-ți ajungă înc-un an!
Și-ntr-o lumânări aprinse,
Mesele să-ți fie-ntinse
Și-ncărcate cu bucate
La mulți ani cu sănătate!

La spital

Între două surori la spital:
– Nu cred că pacientul de la salonul trei mai are mult de trăit...
– Ei aș! Azi m-a înghesuit într-un colț și m-a sărutat!
– Tocmai de aia! A aflat nevastă-sa.

Un bălbăit vine la doctor.
– Vă bălbăiți întotdeauna așa?
– N-nu, ddocc-ctore, dd-doarr c-când v-vor-besc.

La restaurant

– Chelner, puil pe care tocmai mi l-ai adus nu este bine prăjit.
– Și cum ați dedus asta, domnule? Încă nici nu l-ați gustat.
– Imi mănâncă cartofii!

Pomul Crăciunului

Nu știți cum să-l împodobiți? Vă dăm idee...

Dorință împlinită

O bătrână stătea amărâtă pe un balansoar, ținând în brațe motanul ei, Gicuță.

Deodată apare o zână care-i spune:

– Fiindcă ai dus o viață cinstită și ai un suflet bun, îți voi îndeplini 3 dorințe!

Stă bătrâna, se gândește și îi spune prima:

– Vreau să fiu foarte bogată!

Zâna dă cu bâta magică, transformă casa în palat și o umple pe baba de bani.

– Acum vreau să fiu tânără și frumoasă!

O face zâna o bunăciune.

– Și ultima dorință: vreau să-l transform pe motanul Gicuță în cel mai frumos bărbat din lume!

Zâna îi îndeplinește și ultima dorință și dispare. Câteva minute bune și Gicuță se privesc în ochi. Bunea e tulburată de cât de frumos poate fi Gicuță. Gicuță se ridică, se apropie de ea, se înclină și îi șoptește la ureche:

– Îți pare rău acum că m-ai castrat, vaco?

Colindă nevinovată

Primiți cu bine aceste glume
Și colinzi nevinovate
De la strămoșii noștri lăsați.
Vă poftim după obiceiul vechiu
Trei vase pline cu curechii
Și un vas cu moară acra
Care îndreaptă riga stricată.
Cămara să vă fie plină
De carne de porc, brânză și slănină.
Coșarele cu porumb sănătos
Hambarele cu grâu frumos.
Găinile să vă facă ouă multe,
Nutreț să aveți pentru vite cornute.
Otavă multă pentru oi
Iar pentru cai ovăz, trifoi.
Hospe de mazăre pentru capre,
Să umple la vară oalele cu lapte...

Continuăm pe aceeași linie

UMOR

O familie de crocodili trăiește pe malul unui râu din Angola și avea doi pui. Crocodiloaica îi învăța să înoate, iar crocodilul le aducea hrană. Într-o noapte, cei doi pui tresar din somn și încep să strige:

– „Jos segregarea rasială!”, „Trăiască libertatea negrilor!”, „Trăiască Patrice Lumumba!”

După ce i-au potolit și i-au culcat din nou, crocodiloaica îl ceartă pe crocodil:

– Ti-am spus să nu le mai dai copiilor să mănânce partizani că vezi ce efecte secundare au!

☺ ☺ ☺

Un ascultător sună la un post de radio.

– Bună ziua!
– Bună ziua! Vă ascultăm.

– Am găsit un portofel care conține 15.000 dolari și un buletin de identitate pe numele Popovici Mihai. Aș

vrea să-i ofer o dedicație muzicală.

☺ ☺ ☺

– Doamnă, am nevoie de vitamina B12.

– Nu avem B12, dar vă dau două de B6.

☺ ☺ ☺

Era odată un concurs de tăiat lemne. Proba includea și tăiatul în scânduri, stivuit, tot tacâmul... Toate astea în decurs de o oră. Vine primul...

Îl întreabă juriul:

– De unde ești?

– Din Anglia.

Juriul:

– A, da, aveți copaci mulți...

Scoate omul o drijbă și se apucă... după o oră, se face măsurătoarea: 30 metri cubi. Juriul:

– Gata meseriașule, ești ca și câștigat!

Vine altul.

– De unde ești?

– Din America!

– Da, păduri multe...

Scoate americanul o drijbă de-i intră mâna până la umăr, cu CD încorporat, controllere on-board, etc...și taie. După o oră se face măsurătoarea: 50 metri cubi.

– Gata, moșule, ești ca și câștigat, dar trebuie să mai stăm o oră, că așa am stabilit!

Mai apare într-un târziu, și un pitic...

– Tu ce cauți aici bă?

– Păi, la concurs...

– Ha, ha, ha bine, mă, să nu ne plictisim până se termina ora stabilită, hai, încearcă și tu!

Scoate piticul un topor și se apucă... După o oră... 100 metri cubi.

– Wowwww... cum ai făcut?

– Păi, antrenamentul...

– De unde ziceai că ești?

– Din Groenlanda!

– Păi cum, că acolo nu sunt pomi???

– Nu MAI sunt pomi!!!

Sfaturi neobligatorii

Gospodine, după ce spălați geamurile nu este necesar să le și stoarceți!

Seara, chiar dacă rămâne în urmă, nu puneți ceasul după radio. Dimineața s-ar putea să uitați unde l-ați pus.

Pentru vopsitul părului folosiți Loncolor. Pentru vopsitul fustelor folosiți băncile din parcurile publice.

Diferențe între birou și pușcărie

1. La pușcărie stai mai tot timpul într-o cameră 8x10. La birou stai mai tot timpul într-o cameră 6x8.

2. La pușcărie ai trei mese pe zi. La birou ai o gustare pe care o mai și plătești.

3. La pușcărie ai timp să meditezi la viața ta. La birou nu ai timp când lucrezi de chestii atât de profunde.

4. La pușcărie un gardian deschide și închide ușile după tine. La birou trebuie să fii atent cu cheile când vii și pleci.

5. La pușcărie poți să te uiți la televizor. La birou te-ai ars dacă te prinde șeful făcând asta.

6. La pușcărie îți acordă vizite pentru familie și prieteni. La birou nu apuci să suni familia și prietenii.

7. La pușcărie întreținerea o plătește statul și nu trebuie să lucrezi. La birou, după ce muncești, din banii pe care ți-i dau deduci toate taxele și ce mai rămâne?...

Pseudo-Plugușor 2007

Aho, aho, români fărtați,
Stați puțin și nu mânați
Și cuvântu-mi ascultați!
Asta-i seara lu' Vasile Sfântu' –
Mi-a furat căciula vântu'
Și-am venit după căciulă,
Să vă spun o urătură:
Trageți roata, măi flăcăi
Și sunați din zurgălăi!
la mai mânați măi, hăi-hăi!

Măine anul se-nnoiește,
Plugușorul se pornește,
Tot românul veselește!
Și începe a ura, pe la case-a colinda!
la mai mânați, măi, hăi-hăi!

C-a venit bădica Traian,
Călărind pe un bostan,
Să ne-aducă-n bățătură
Sărmăluțe și friptură!
Mititei și ardei iute,
Când îi mâncai, îți vine-a... spune:
Vai, ce de mâncăruri bune!
Țuică de Bihor, bălaie,
Ce te gădila la... minte,
Când o bei, să te-nfierbinte!
Nu stați gură-cască, măi,
Ci sunați din zurgălăi, hăi, hăi!

Cui meniul n-a plăcut,
Apă-i mama lui să-i... facă
Alt meniu, care să-i placă!
la mai toarnă în pahare,
Să-ți mai tragem o urare!
Mânați plugul, măi flăcăi,
Și pocniți din bice, măi, hăi, hăi!

Cine dracu-a mai văzut,
Lepure trăgând la plug,
Pisica făcând sarmale
Și bunica fată mare?!
Zis-am bine, măi flăcăi?
Apă-i mânați, măi, hăi, hăi!

Nici la anul care vine,
Nu ne-om face de rușine!

Om merge cu mic, cu mare,
Să-i mai frigem o votare!
Scoate, măi, limba de-un cot,
Că de nu, te lingi pe bot!
Și-o să curgă la parale,
C-Ațereu-i bun și mare!
la mai lăudați-l, măi,
Pocniți biciul, pui de zmei!
Așa, măi, hăi, hăi!

De urat, am mai ura,
Da' mă tem că s-a-nsera
Și ne-aude „Cronica”!
Și dă vina tot pe „Foai”,
Cum că spânzură și taie!
Amuțit-ați, măi flăcăi?!
la sunați din zurgălăi,
Să răsun-e-n munți și văi!
Iac-așa, măi, hăi, hăi!
Și-nc-odată, măi flăcăi,
Hăi, hăi!

Rămâi, gazdă, sănătoasă,
Casa să-ți fie casă,
Masa să-ți fie masă
Și găzdoaia mai frumoasă!
La anu' și La Mulți Ani,
Scoateți punga și dați bani!

Ioan Lițiu

ÎN LIMBA MATERNĂ emisiune radiofonică în limba română

25 DECEMBRIE, LUNI (Petrus Cimpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Emisiune specială de Crăciun (Concert Șerban Lupu la Budapesta) 11.55: Încheiere

26 DECEMBRIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Emisiune specială de Crăciun (Reportaj despre prietenia a doi cosmonauți, Dumitru Prunariu și Magyari Bela) 11.55: Încheiere

27 DECEMBRIE, MIERCURI (Adam Bauer)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Emisiune retrospectivă din materialele anului 2006 11.55: Încheiere

28 DECEMBRIE, JOI (Petrus Cimpian)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Emisiune retrospectivă din materialele anului 2006 11.55: Încheiere

29 DECEMBRIE, VINERI (Iulia Kaupert)

10.30: Introducere, cuprins 10.35: Emisiune retrospectivă din materialele anului 2006 11.55: Încheiere

30 DECEMBRIE, SÂMBĂȚĂ (Adam Bauer)

14.30: Introducere, cuprins 14.40: Emisiune retrospectivă din materialele anului 2006 15.58: Încheiere

31 DECEMBRIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

14.30: Introducere, cuprins 14.40: Emisiune specială de Revelion (Glume, poante, momente distractive) 15.55: Încheiere

Ecranul nostru

27 decembrie 2006 (mtv ora 13.30)
29 decembrie 2006 (m2 ora 10.35)

V-am obișnuit deja ca la despărțire de an să dăm grijile la o parte și să încercăm să vă distrăm puțin. Sperăm să nu vă dezamăgim nici de această dată. Subiectele emisiunii vor fi: Muzică populară și dansuri de-ale noastre...; Românul nr. 5, cum îi pronunță numele colegul Becan...; De marele Toma Caragiu ne amintim cu transcrierea scenetei „Fabula”. În rolul principal: Aurel Becan...

Realizator: Ștefan Crâsta

Ecranul nostru

3 ianuarie 2007 (mtv ora 13.30)
5 ianuarie 2007 (m2 ora 10.35)

Emisiunea în limba română va oferi o retrospectivă din arhiva Ecranului nostru, cu privire la procesul de alegere a autoguvernărilor românești. De la 1 ianuarie 2007, România este membră a Uniunii Europene. În a doua parte a programului oaspetele studioului nostru va fi ambasadorul României la Budapesta, doamna Ireny Comaroschi.

Realizator: Aurel Becan

Prinși de cârcotași

Trei românași din Ungaria se plimbau deunăzi pe ulițele Bucureștiului. Dintr-o dată, le-a sărit în cale un reporter și un cameraman, care erau extrem de curioși că românașii noștri, îmbrăcați frumos în costume și cravate, ce părere au despre integrarea în Uniunea Europeană. Excursionistii au destăinuit că au și ei o părere despre UE, dar nu vor să-i dezamăgească pe consăngeenii care se vor integra la 1 ianuarie 2007.

Cronica Cârcotașilor a luat la cunoștință „trista realitate”.

25 – 31 decembrie 2006

TVR 1

Luni 25 decembrie

6.00 Zechinno d'Oro. Gala Festivalului Internațional al Cântecului Italian pentru Copii 6.50 Film. E Crăciun în fiecare zi 8.30 Crăciunul la noi 9.10 Repere sacre. Ediție specială de Crăciun 11.40 La toată casa-i lumină! 13.00 Jurnalul TVR **13.20 Folclor TVR 50. (I)** 14.40 Moș Crăciun face... (festi)Valuri! 16.10 Film. În căutarea lui Nemo 18.00 Jurnal 19.15 Stele de... stele 21.10 Film. Joaca de-a spionii 22.45 Izolați în România 22.50 TVR singurul prieten.

Iuliana Tudor în „Folclor TVR 50”

Marți 26 decembrie

6.10 Planeta comorilor 7.45 Film. Unde au dispărut poneii 9.45 În căutarea lui Moș Crăciun 10.50 Film. Crăciun, căței... 12.30 Izolați în România 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Folclor TVR 50... (II) 14.50 Emisiune în limba maghiară 15.25 Stelele gimnasticii românești 16.25 Film. Calea împăratului 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Vrei să fii No.1? 20.15 Film. Spy Kids 3: Sfârșitul jocului 21.45 TVR singurul prieten 22.10 Film. Labirintul trecutului 23.10 Film. Atlantida.

Miercuri 27 decembrie

6.10 Film. Calea împăratului 7.40 Vrei să fii No.1? 8.00 Serial. Spiridușii 8.30 Desene animate 9.35 Moș Crăciun face... (festi)Valuri! (R) 10.50 Film. Urmașul lui Moș Crăciun 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 15.00 Convietații 16.00 Jurnalul TVR 16.20 Film Antrenorii 18.00 Jurnalul TVR 20.15 Serial. La urgență 21.15 Un european ca mine 21.45 Jurnalul TVR 22.10 Film. Broker falit, caut parteneră cu stare! 23.10 Film. Atlantida.

Joi 28 decembrie

6.10 Film. Antrenorii 8.00 Serial Piridușii 8.30 Desene animate 9.35 Premiile Laureus 2006 10.40 Film. Crăciun furat 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnal 16.20 Film. Trei bărbați și o puștoaică 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Vrei să fii No.1? 20.15 Parțial color. O televiziune mare cât inima mea! 21.10 O televiziune mare cât inima mea! 21.45 Jurnalul TVR 22.10 Film. Bulletproof.

Vineri 29 decembrie

6.10 Film. Trei bărbați și o puștoaică (R) 7.50 Serial. Spiridușii 8.30 Desene animate 9.35 Premiile Laureus 2006 10.40 Film. Cartea cu povești 12.10 Vrei să fii No.1? 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.20 Film. Expresul bulgărilor de zăpadă 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Vrei să fii No.1? 20.15 Crenguță verde de brad... 20.50 Serial. Lost: Naufragiații 21.45 Jurnalul TVR 22.10 Film. Moșul cel rău.

Sâmbătă 30 decembrie

6.00 Film. Charley și ingerul 7.40 Desene animate 8.30 Vreau să fiu... cu Itsy și Bitsy 9.00 Joaca de-a poveștile 9.30 Elefantul cu bulină 10.00 Cartea europeană 11.00 Folclor TVR 50 (III) 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Sport 2006 14.20 Film. Evelyn 16.00 Parteneri pentru 1 an 17.00 Comorile lumii 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Vrei să fii No.1? 20.15 Film. Profețiile Omului-molie 22.20 Film. Kinsey.

Duminică 31 decembrie

6.00 Universul credinței 7.00 Semne. „La cumpăna dintre ani” 7.30 Desene animate 8.30 Numai cu acordul minorilor 9.30 Film. Ella fermecată 11.10 Sport 2006 12.00 Săptămâna politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Supermarket de divertisment 15.00 Deschideți porțile mari! 15.35 TVR Singurul prieten 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Revelion 2007. 1.00 Concert Tarkan 2.00 Film. Călărețul palid.

TVR 2

Luni 25 decembrie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Clubul zânelor 7.00 Pe la noi de sărbători 8.00 Ferma 9.10 Film. Pinocchio 3000 (R) 11.00 Zestrea românilor 11.30 Ferestre spre cer 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Poveste fără sfârșit 14.00 Poftă bună! 15.00 Serial. Verdict: crimă 16.00 Serial. Tequila și Bonetti 17.05 Serial. Farmece 18.10 Film. Cine este moș Crăciun? 20.00 Jurnalul TVR 20.30 Film. Noroc în dragoste 22.10 Phil Collins la Paris 23.20 Vflaimul.

Marți 26 decembrie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Clubul zânelor 7.00 Serial. Poveste fără sfârșit 7.30 Zestrea românilor **8.00 Veselie-n astă casă** 9.10 Film. Cine este Moș Crăciun? 10.50 Phil Collins la Paris (R) 13.00 Serial. Tequila și Bonetti 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Poveste fără sfârșit 14.00 Poftă bună! 16.00 Serial. Jeremiah 17.00 Serial. Caracatița 18.10 Film. Prietenul meu Moș Crăciun 20.00 Jurnalul TVR (R) 20.30 Film. D'Artagnan și cei trei muschetari 22.15 Queen la Wimbledon 23.20 Desene animate.

Ceată de colindători

Miercuri 27 decembrie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Clubul zânelor 7.00 Serial. Poveste fără sfârșit 7.30 Pe la noi de sărbători 8.00 Serial. Jeremiah 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Caracatița (R) 11.30 Poftă bună! 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Poveste fără sfârșit 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 E Forum 16.00 Serial. Jeremiah 17.00 Lecția de... istorie 17.35 Serial. Caracatița 18.25 Cum să nu ne îmbrăcăm 19.00 Bugetul meu 19.30 Bazar 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Malena.

Joi 28 decembrie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Clubul zânelor 7.00 Lecția de... istorie (R) 7.30 Serial. Poveste fără sfârșit 8.00 Serial. Jeremiah 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Caracatița (R) 11.30 Cum să nu ne îmbrăcăm? (R) 12.00 Bugetul meu (R) 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Poveste fără sfârșit 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Serial. Jeremiah 17.00 Lecția de... sănătate 17.35 Serial. Caracatița 18.25 Cățiva pași spre un management mai bun 19.00 Pe urma banilor. Documentar 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Sărutul șarpelui 23.40 Desene animate.

Vineri 29 decembrie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Clubul zânelor 7.30 Serial. Poveste fără sfârșit 8.00 Serial. Jeremiah 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Caracatița (R) 11.30 Cățiva pași spre un management mai bun (R) 12.00 Motomagia (R) 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Poveste fără sfârșit 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Hollywood reporter 16.00 Serial. Crăiasa Zăpezii 17.00 Vacanța perfectă. Documentar 17.35 Serial. Caracatița 18.25 Lecții de supraviețuire 19.00 D'ale lui Mitică 20.00 Ora de știri 21.10 Campionatul de comedie 23.10 Serial. Mica Britanie.

Sâmbătă 30 decembrie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Vacanța perfectă 7.00 Serial. Încurcăturile lui Zack 7.30 Megatehnicus 8.00 D'ale lui Mitică (R) 9.00 Natură și aventură 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Proiect IT 10.30 Jobbing (R) 11.00 Dincolo de hartă 11.30 Atlas 12.00 Serial. Verdict crimă 13.00 Film. Orgolii 15.00 Bazar (R) 15.30 De la carte la film 17.00 Via sacra 17.00 Serial. Miracole 18.00 Călătorie spre centrul Pământului. Documentar 18.50 Europa altfel 19.05 Serial. Unitatea specială 20.00 Ora de știri 20.30 Film. Cabaret 22.40 Concert: Iris live.

Duminică 31 decembrie

6.00 Serial. Miracole (R) 7.00 Serial. Încurcăturile lui Zack 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Motomagia 10.30 Sport extrem 11.10 Film. O fată strălucitoare 13.00 Festivalul de Film Documentar „Astra”, Sibiu – 2006 13.30 Culoarea puterii 14.00 Poftă bună! 14.30 Arta supraviețuirii (R) 15.00 Top 7 15.30 Dincolo de hartă 16.00 Serial. Tequila și Bonetti 17.05 Serial. Farmece 18.00 Amfiteatrele romane ale Britaniei 19.00 Film. Dispari în 60 de secunde 21.00 Revelion 2007 22.00 Film. Comedie de groază 23.25 Film. Lumea de dincolo.

1 – 7 ianuarie 2005

TVR 1

Luni 1 ianuarie

6.00 Universul credinței 7.10 Desene animate 8.35 Film. Puterea de a învinge 10.15 Dacă doriți să vedeți... 11.10 Să auzim numai de bine! 11.45 Jurnalul TVR 12.10 Concertul extraordinar de Anul Nou de la Viena 14.10 Gala Premiilor Dănuț SRL 16.10 Să ne despărțim de trecut... răzând 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Surprize, surprize... 20.50 Jurnalul TVR 21.10 Surprize, surprize... 22.10 Sibiu, oraș european al culturii 22.35 Fanfara. Ciocăria și prietenii 23.55 Concert extraordinar de Sărbători.

Marți 2 ianuarie

6.00 Universul credinței 7.00 Desene animate 8.10 Film. O firmă trăsnită 9.35 Festivalul de circ de la Monte Carlo 10.40 O vedetă... populară 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Film. Spărgătorii de coduri 14.55 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.10 Dacă doriți să revedeți... 16.25 Film. Marile vacanțe 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Kate și Leopold 21.25 Concert Holograf 22.45 Film. Sergentul Highway.

Miercuri 3 ianuarie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Desene animate 7.30 Film. Lumina blândă a dimineții 9.20 Să auzim numai de bine! (R) 9.55 Surprize, surprize... (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Deliciile bucătăriei 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 15.00 Convietații 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Celebritățile timpului tău 16.25 Film. O simplă plimbare în parc! 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Serial. La urgență 20.15 Sport 2006 22.10 Film. Amor cu fiica șefului.

Joi 4 ianuarie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Desene animate 7.30 Film. Muppets și Vrăjitorul din Oz 9.10 Stelele gimnasticii românești 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Deliciile bucătăriei 14.30 Akzent. Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Festivalul de circ de la Monte Carlo 17.00 Sport 2006 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Film. Rain Man 22.35 Celebritățile timpului tău 21.45 Jurnalul TVR 22.10 Film. Shaolin cowboy 23.10 Film. Profeția.

Vineri 5 ianuarie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Desene animate 7.30 Film. Cel mai puternic 9.10 Dacă doriți să reveniți... 9.30 Gala Premiilor - Supermarket de divertisment 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Deliciile bucătăriei 14.30 Vacanțe de vis - Madeira 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Film. Africanul 18.00 Jurnalul TVR 19.15 Stele de 5... stele 20.15 Serial. Lost: Naufragiații 21.45 Jurnalul TVR 22.10 Film. Eu sunt David!

Sâmbătă 6 ianuarie

6.00 Film. Grea e viața de cățel! 7.30 Desene animate 8.20 Celebritățile timpului tău 8.30 Vreau să fiu... cu Itsy și Bitsy 9.00 Joaca de-a poveștile... 9.35 O vedetă... populară 11.10 Repere sacre. Ediție specială **12.30 Un european ca mine** 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Serial. La urgență 14.20 Film. Jucăria 16.00 Efectul MG 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Surprize, surprize... 20.50 Jurnalul TVR 21.10 Surprize, surprize... 22.10 Profesioniștii 23.10 Film. Rize - un miracol vizual.

Leonard Orban în „Un european ca mine”

Duminică 7 ianuarie

6.00 Universul credinței 7.00 Semne. Profeții despre Mesia 7.30 Desene animate 8.30 Mic da' voinic 9.00 Numai cu acordul minorilor 10.00 Rrom european 10.35 Viața satului 12.00 Săptămâna politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Supermarket de divertisment 15.00 Gala Premiilor Ioan Chirilă 16.35 Tezaur folcloric 18.00 Jurnalul TVR 19.10 La Mulți Ani Sfinte Ioane! 22.10 Garantat 100% 23.10 Film. Inspectorul Harry nu se dă bătut.

TVR 2

Luni 1 ianuarie

7.00 Leru-i Doamne 7.30 Calul 8.00 Suflete aproape de cer 8.30 Revelion 2007 (R) 10.10 Film. Miliardul lui Bailey 11.50 Bazar 12.50 Film. O fată strălucitoare 14.30 Serial. Verdict: crimă 15.30 Poftă bună! (R) 16.00 Serial. Tequila și Bonetti 17.05 Serial. Farmece 18.10 Film. Diana, povestea adevărată 20.00 Jurnalul TVR 20.30 Film. Șase zile, șapte nopți 22.20 Robin Gibb-Bee-Gees 23.40 Desene animate.

„Leru-i Doamne”

Marți 2 ianuarie

6.00 ABC... de ce? 6.30 Serial. Clubul zânelor 7.00 Film. Diana, povestea adevărată (R) 8.40 Film. Rețeta răzburării 10.20 Revelion 2007 (R) 12.30 Bazar 13.30 River Dance 15.30 Hollywood: Necenzurat 16.00 Serial. Crăiasa Zăpezii 17.00 Serial. Lege și ordine 18.10 Film. Diana, povestea adevărată 20.00 Jurnalul TVR 20.30 Film. D'Artagnan și cei trei muschetari 22.10 River Dance 23.10 Film. După furtună.

Miercuri 3 ianuarie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Clubul zânelor 7.00 Pe la noi de sărbători 8.10 Serial. Crăiasa Zăpezii 9.05 Film. Jocul așteptării 10.45 Film. Diana, povestea adevărată 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Poveste fără sfârșit 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Hollywood: Necenzurat 16.00 Serial. Crăiasa Zăpezii 17.00 Lecția de... istorie 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Cum să nu ne îmbrăcăm (R) 19.00 Bugetul meu 19.30 Bazar 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Sântura 23.35 Desene animate.

Joi 4 ianuarie

6.00 ABC... de ce? 6.30 Serial. Maisy 7.00 Lecția de... istorie 7.30 Serial. Poveste fără sfârșit 8.00 Serial. Crăiasa Zăpezii 9.00 Film. Subiectul e căsătoria 10.40 Serial. Lege și ordine 11.30 Cum să nu ne îmbrăcăm (R) 12.00 Bugetul meu 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Poveste fără sfârșit 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Hollywood: Necenzurat 16.00 Serial. Crăiasa Zăpezii 17.00 Lecția de... sănătate 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Cățiva pași spre un management mai bun 19.00 Pe urma banilor 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Iubiri și secrete 23.00 Marcă înregistrată 23.30 Desene animate.

Vineri 5 ianuarie

6.00 ABC... de ce? (R) 6.30 Serial. Maisy 7.00 Lecția de... sănătate 7.30 Serial. Poveste fără sfârșit 8.00 Serial. Crăiasa Zăpezii 9.00 Film. Din dragoste pentru Evangeline 10.40 Serial. Lege și ordine 11.30 Cățiva pași spre un management mai bun 12.00 Motomagia (R) 13.00 ABC... de ce? 13.30 Serial. Poveste fără sfârșit 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Hollywood reporter 16.00 Serial. Dinotopia 17.00 Lecția de management 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Lecții de supraviețuire 19.00 D'ale lui Mitică 20.00 Ora de știri 21.10 Campionatul de comedie 22.10 Coolmea distracției 23.10 Serial. Mica Britanie.

Sâmbătă 6 ianuarie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Lecția de management (R) 7.00 Serial. Încurcăturile lui Zack 7.30 Megatehnicus 8.00 D'ale lui Mitică (R) 9.00 Natură și Aventură 9.30 Ulița spre Europa 10.00 proiect IT 11.00 Dincolo de hartă 11.30 Atlas 12.00 Serial. Verdict: crimă 13.00 Film. Orgolii 15.00 Bazar (R) 15.30 De la carte la film 16.00 Via sacra 17.00 Serial. Miracole 18.00 Călătorie dinspre centrul Pământului 18.50 Europa altfel 19.05 Serial. Unitatea specială 2 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Onoarea familiei Prizzi 23.25 Muzică la maxim.

Duminică 7 ianuarie

6.00 Serial. Miracole (R) 7.00 Serial. Încurcăturile lui Zack 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Motomagia 10.30 Sport extrem 11.10 Film. E greu să uiți 13.00 Învață să alegi 14.00 Poftă bună! 14.30 Arta supraviețuirii (R) 15.00 Hollywood reporter 15.30 Dincolo de hartă 16.00 Serial. Tequila și Bonetti 17.05 Serial. Farmece 18.00 Egipt. Documentar 19.00 Fără limite 19.30 Omul între soft și moft 20.00 Ora de știri 21.10 Serial. Întoarcere la Brideshead 22.10 Film. Chemarea morții.

România și UE

România a fost prima țară din Europa Centrală și de Est, care a stabilit relații oficiale cu, pe atunci, Comunitatea Europeană: printr-un acord din 1974, a fost inclusă în Sistemul generalizat de preferințe al Comunității. Raporturile diplomatice datează din 1990, iar în 1991, a fost semnat Acordul de comerț și cooperare. Primul acord interimar în domeniul comerțului a intrat în vigoare în 1993. Doi ani mai târziu, la 22 iunie 1995, România depune cerere de aderare la UE. În cel de-al doilea raport asupra progreselor României pe calea aderării, publicat în octombrie 1999, Comisia Europeană recomandă începerea negocierilor de aderare. Conform deciziei politice a Consiliului European de la Helsinki, negocierile încep la 15 februarie 2000.

Același for, întrunit la Bruxelles în decembrie 2003, aprobă hotărârea Uniunii Europene de a încheia negocierile cu România în 2004 – „dacă vor fi constatate noi progrese în teren” – și fixează ca obiectiv 1 ianuarie 2007, dată a aderării. Tratatul de aderare – care marchează cea de-a cincea lărgire a UE – este aprobat de Parlamentul European la 13 aprilie 2005 și semnat la Luxemburg, la 25 aprilie 2005. Din acest moment, România este considerată „stat în curs de aderare”; începând din 26 septembrie 2005, participă ca observator activ la reuniunile tuturor comitetelor și organismelor UE.

Următoarele rapoarte de țară confirmă progresele făcute de România, dar și avertizează asupra întârzierilor, în special în domeniul independenței justiției, luptei împotriva corupției și securității alimentare. Ultimul raport al Comisiei Europene confirmă recomandarea privind data aderării – pe considerentul că au fost întreprinse reforme semnificative –, arătând, totodată, că interesele Uniunii și al contribuabililor europeni trebuie protejate prin posibilitatea recurgerii la clauzele de salvagardare. Tratatul de aderare a fost ratificat de parlamentele tuturor celor 25 de state membre ale UE.

Astfel, peste 10 zile, la 1 ianuarie 2007, România aderă la Uniunea Europeană.

